

بررسی میانگین نمره اضطراب در ایران: مرور سیستماتیک و متاآنالیز

فرهاد مدارا^۱، دیانا ساروخانی^۲، رضا ولی زاده^۲، ماندانا ساروخانی^{۲*}

(۱) دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

(۲) مرکز تحقیقات پیشگیری از آسیب های روانی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

تاریخ پذیرش: ۹۵/۴/۲۸

تاریخ دریافت: ۹۴/۱۱/۱۲

چکیده

مقدمه: اضطراب یکی از احساسات عاطفی انسان است که اگر این احساس شدت یابد ممکن است به نتایج نامطلوبی منجر شود. تا کنون برآورد کلی از میانگین نمره اضطراب در جامعه ایرانی گزارش نشده است، هدف از این مطالعه برآورد میانگین نمره اضطراب در ایران به روش مرور سیستماتیک و متاآنالیز می باشد.

مواد و روش ها: جستجو با استفاده از کلیدواژه های اضطراب، نگرانی، استرس، افسردگی در بانک های اطلاعاتی خارجی Pubmed، ISI، Scopus، Google Scholar و بانک های اطلاعاتی داخلی SID، Magiran، Iranmedex، Medlib انجام شد. داده ها با استفاده از روش متا آنالیز (مدل اثرات تصادفی) تحلیل گردیدند. ناهمگنی مطالعات با استفاده از شاخص I² بررسی شد. داده ها با نرم افزار STATA Ver.11 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: از ۱۷۵ مقاله مورد بررسی با حجم نمونه ۲۹۸۳۹ نفر، که در طی سال های ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۵ انجام شده بود، میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب ۲۹/۴۶ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۴/۷۴ تا ۳۴/۱۸) برآورد شد. میانگین نمره اضطراب در زنان ۲۵/۹۶، مردان ۲۴/۰۰، افراد متاهل ۱۳/۱۳، افراد مجرد ۱۳/۳۴ بود. همچنین میانگین نمره اضطراب آشکار ۴۵/۸۱، اضطراب پنهان ۴۵/۱۳، استرس ۱۰/۵۱ و افسردگی ۱۱/۳۷ برآورد گردید.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از مطالعه، میانگین نمره اضطراب در ایران بالا می باشد. همچنین میانگین نمره اضطراب در زنان بیشتر از مردان و در افراد مجرد و متاهل تفاوت معناداری نداشت.

واژه های کلیدی: اضطراب، نگرانی، استرس، افسردگی

* نویسنده مسئول: مرکز تحقیقات پیشگیری از آسیب های روانی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

Email: sarokhani_m@yahoo.com

Copyright © 2017 Journal of Ilam University of Medical Science. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution international 4.0 International License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits copy and redistribute the material, in any medium or format, provided the original work is properly cited.

مقدمه

یکی از گسترده ترین قلمروهای تحقیق در چند دهه اخیر، اضطراب و حوزه های وابسته به آن بوده است. بررسی های اخیر نشان داده اند که اختلالات اضطرابی واجد بیشترین فراوانی در سطح کل جمعیت هستند (۱). اضطراب یک احساس ناخوشایند و مبهم و اغلب به شکل دلواپسی است که با حس تردید نسبت به یک عامل ناشناخته تعریف می شود (۲). اضطراب یکی از احساسات عاطفی انسان است. اما هنگامی که این احساس شدت می یابد، ممکن است به نتایج نامطلوبی منجر گردد (۳). این حس ناخوشایند می تواند با علایم فیزیولوژیک، علایم عاطفی و علایم روحی بسیاری همراه باشد (۴). در شرایط تهدید کننده، واکنش های اضطراب عمومی دارند. با این حال، اضطراب بیش از حد ممکن است یک فرد را ناتوان کند و با عملکرد مؤثر تداخل نماید (۵).

سازمان بهداشت جهانی پس از بررسی میزان اختلالات روانی گزارش کرده است که ناراحتی های روانی به خصوص اضطراب افزایش یافته و میزان اضطراب در کشورهای در حال توسعه ۳۸/۶٪ و در کشورهای پیشرفته ۳۵/۲٪ است (۶). از عمده ترین مواردی که فرد را دچار اضطراب می نماید، بیماری ها و درمان های مربوط به آن است (۷). مثلاً بیماران مبتلا به سرطان، بیماری خود را غیر قابل درمان میدانند و نیمی از آنان به نوعی دچار اختلال روانپزشکی هستند (۸). و ترس از زایمان باعث بالا رفتن میزان سزارین انتخابی و به وجود آمدن مشکلاتی در زایمان و عوارض پس از آن می گردد (۹).

مطالعات نشان داده است که اضطراب رابطه مهمی با یادگیری دارد. اضطراب و فشارهای عصبی، ریشه بسیاری از مشکلات جسمی و ناکامی ها می باشد که نمی توان آن را از بین برد. اضطراب امتحان، عامل اصلی کمک به تنوع نتایج منفی از جمله ناراحتی روانی، عدم موفقیت در اتمام تحصیلات دانشگاهی و ناامنی است (۱۰). اضطراب امتحان، نوع خاصی از اضطراب است که با نشانه های جسمی، شناختی و رفتاری در شرایط آماده شدن برای امتحان و انجام تست ها و آزمون ها مشخص می شود (۱۱). نوع دیگری از

اضطراب که اضطراب مرگ نامیده می شود، ترس آگاهانه یا ناخودآگاه از مرگ است که متغیرهای زیادی را می توان با آن مرتبط دانست (۱۲). اضطراب اجتماعی یک ترس افراطی از شرمندگی و رد شدن از طرف دیگران است (۱۳). اضطراب کتابخانه ای برای اولین بار در سال ۱۹۷۲ و از سوی سوآپ و کنز مطرح شد. ملون در سال ۱۹۸۶ آن را به صورت نظریه ای رسمی مطرح کرد. باستیک مقیاس نهایی اضطراب کتابخانه ای را در سال ۱۹۹۲ ارائه داد که در آن از طیف پنج گانه لیکرت استفاده می شد (۱۴). اضطراب کتابخانه ای را می توان « ترس و اضطراب هنگام استفاده و یا حتی هنگام تفکر استفاده از کتابخانه » تعریف کرد (۱۵).

با توجه به مطالعات متعدد انجام شده در مورد میانگین نمره اضطراب در ایران و به منظور اعتبار بخشیدن به نتایج حاصل از این مطالعات، لزوم انجام یک مطالعه متاآنالیز ضروری به نظر می رسد. تا یک میزان دقیق و معتبر برای برنامه ریزان و پژوهشگران در این زمینه فراهم آید. هدف از این مطالعه برآورد میانگین نمره اضطراب در ایران به روش مرور سیستماتیک و متاآنالیز می باشد. این مطالعه در مرحله اول با مرور سیستماتیک مطالعات قبلی و سپس انجام متاآنالیز داده های نهایی در مرحله پایانی با هدف بررسی برآورد میانگین نمره اضطراب در ایران طراحی گردیده است.

مواد و روش ها :

پژوهش حاضر یک مطالعه مرور سیستماتیک و متاآنالیز است که به بررسی برآورد میانگین نمره اضطراب در ایران می پردازد. اسناد مرور شده حاصل جستجو در اینترنت و جستجوی دستی در کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی تهران می باشد. برای جستجو با استفاده از اینترنت پایگاه های اطلاعاتی SID, Iranmedex, Magiran, Irandoc, Medlib, Science Direct, ISI, PubMed, Scopus بررسی شدند، جستجو محدود به ۱۷ سال اخیر و به روز شده تا سال ۱۳۹۵ و از میان پایان نامه ها، مجلات علمی داخل و خارج کشور، مقالات ارائه شده در کنگره ها و گزارش های سازمانی بود.

برای کاهش سوگرایی گزارش و خطا در جمع آوری داده ها، دو پژوهشگر به طور مستقل استخراج داده ها را از مقالات انجام شده با استفاده از فرم استاندارد جمع آوری داده ها که از قبل تهیه شده بود، انجام دادند. این فرم ابتدا توسط تیم مطالعه طراحی شد که شامل آیتم های زیر بود: نام نویسنده، عنوان مطالعه، سال چاپ، شهر مطالعه، نام مجله، معیار های ورود و خروج، تعداد نمونه، میانگین کلی نمره اضطراب، میانگین نمره اضطراب در زنان و مردان و در افراد مجرد و متأهل و ....

در مطالعات مورد بررسی از پرسشنامه متعددی استفاده شده بود:

- ۱- پرسشنامه مربوط به سنجش افسردگی، اضطراب و استرس (DASS- 21): اولین بار توسط لایباند در سال ۱۹۹۵ ارائه گردیده که شامل ۲۱ سوال با مقیاس لیکرتی می باشد و تا به حال در مطالعات بسیاری در داخل و خارج از کشور مورد استفاده قرار گرفته است. در این پرسشنامه ۷ سوال مربوط به افسردگی، ۷ سوال مربوط به اضطراب و ۷ سوال مربوط به استرس می باشد (۱۷).
- ۲- مقیاس اضطراب و افسردگی بیمارستان: این پرسشنامه یک ابزار کوتاه است که با حذف علائم جسمی و تمرکز بر علائم روانشناختی سطح اضطراب و افسردگی در بیماران جسمی مورد ارزیابی قرار می گیرد. مقیاس اضطراب و افسردگی بیمارستان شامل ۱۴ آیتم و دو خرده آزمون اضطراب و افسردگی می باشد. هر آیتم در طیف لیکرتی ۴ نمره ای درجه بندی شده است. حداکثر نمره در هر خرده آزمون ۲۱ نمره می باشد (۱۸).
- ۳- فرم 28 سؤالی پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ و هیلبر (۱۹۷۹): دارای چهار حیطة افسردگی، اضطراب، نشانه های جسمانی و اختلال در کارکرد اجتماعی می باشد که هر حیطة از ۷ سوال و کل پرسشنامه از ۲۸ سوال تشکیل شده است (۱۹).
- ۴- مقیاس 37 ماده ای اضطراب امتحان ساراسون: این مقیاس، یک پرسشنامه کوتاه

جستجو در داخل به دلیل اینکه برخی پایگاه ها، به عملگر های جستجو (NOT, AND, OR) حساسیت نشان ندادند، تنها از طریق جستجوی کلید واژه های اضطراب، نگرانی، استرس، افسردگی و ایران انجام شد تا حساسیت بالایی را بدست دهد. اما برای جستجو در پایگاه های خارجی ("Iran" AND "Ddepression", "Stress", "Worry", "Anxiety") به کار گرفته شد. کلیدواژه ها در MeSH (Anxiety AND Anxiety AND Stress) برای جستجو بکار رفت علاوه بر این فهرست منابع مقالات گزینش شده، برای یافتن مطالعات مرتبط، مورد غربال گری قرار گرفتند.

در ابتدا لیستی از عناوین و چکیده تمام مقالات جستجو شده در پایگاه های داخلی تهیه شد. این کار به طور مستقل توسط دو پژوهشگر انجام شد. سپس مقالات با عناوین تکراری خارج شدند. در ادامه چکیده مقالات برای یافتن مطالعات مناسب بررسی شد. در مورد پایگاه های اطلاع رسانی خارجی، روند کار همانند پایگاه های داخلی بوده بجز این که تمامی مطالعات جستجو شده در نرم افزار EndNotex6 ذخیره شد و باقی مراحل توسط نرم افزار انجام شد.

معیار های ورود مطالعات عبارت بودند از: ۱- کلیه مطالعات توصیفی ۲- اشاره به نمره اضطراب در ایران. لازم به توضیح است که برای افزایش حساسیت انتخاب مقاله، از حداقل معیار های ورود استفاده شد. اما برای رسیدن به مرتبط ترین و با کیفیت ترین مطالعات، معیار های خروج بدین شرح برگزیده شد: ۱- مطالعات غیر مرتبط از نظر طرح مطالعه و موضوع پژوهش ۲- مطالعاتی که اطلاعات کافی در بر نداشتند. کیفیت پایین مطالعات با استفاده از چک لیست (Strengthening The Reporting Of Observational Studies In Epidemiology) (STROBE) (16) ارزیابی شد. این چک لیست دارای ۲۲ قسمت است که قسمت های مختلف یک گزارش را پوشش می دهد. به هر قسمت یک امتیاز و به برخی از قسمت های دیگر که از نظر ما مهم تر بودند امتیاز بیشتر داده شده بود.

استخراج داده:

معمولاً به منزله تظاهرات اضطراب پذیرفته می شود، کار آسانی است و بسیاری از مقیاس هایی که مدعی اندازه گیری هستند در واقع چیز دیگری نیستند، اما یک مقیاس واقعی، باید واجد معنا و تعریف واحدی باشد و همچنین باید از پدیدآوری آن براساس پاره ای از قوانین علمی میسر شود (۲۵).

۹- پرسشنامه اضطراب بک: این پرسشنامه براساس 21 نشانه اضطرابی تنظیم شده است و براساس مقیاس لیکرت (نمره های صفر تا سه برای هر پرسش)، نمره بالاتر اضطراب بیشتر را نشان می دهد. در ایران روایی این پرسشنامه ۰/۷۲ و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ به دست آمده است (۲۶).

۱۰- پرسشنامه SCL-90-R: این پرسشنامه دارای 90 سوال است و سلامت روان را در نه بعد اضطراب، افسردگی، پرخاشگری، افکار پارانوئیدی، ترس مرضی، مسائل و شکایت های جسمانی، حساسیت در روابط بین فردی، وسواس، روان گسستگی و دسته آخر سوالات عواملی مثل پرخوری، کم اشتهاپی و یا احساس ارتکاب به گناه را در فرد می سنجد. هر سوال دارای مقیاسی پنج گزینه ای از اصلاً تا خیلی زیاد است که از 0 تا 4 نمره گذاری می شود (۲۷).

۱۱- پرسش نامه اضطراب مرگ (DAS): این مقیاس توسط تمپلر در سال 1970 معرفی شد. این پرسش نامه 15 سوال با گزینه صحیح و غلط بود که در مورد 9 آیتم از 15 آیتم به پاسخ صحیح امتیاز یک و در 6 مورد به انتخاب گزینه نادرست امتیاز یک تعلق می گیرد (۲۸).

۱۲- پرسش نامه اسپنس: در این مقیاس 28 ماده ای، از والدین خواسته می شود فراوانی رفتار کودک را بر مبنای یک مقیاس 5 درجه ای لیکرت درجه بندی کنند از این 28 ماده، 5 ماده به اختلال اضطرابی ترمیم یافته، 6 ماده به هراس اجتماعی، 5 ماده به وسواس، 7 ماده به ترس از جراحت های جسمانی (به عنوان یک هراس خاص) و 5 ماده به اختلال اضطراب جدایی اختصاص دارد (۲۹).

است که آزمودنی باید در مدت 10 تا 15 دقیقه به هر ماده به صورت "بلی، خیر" پاسخ دهد و بدین ترتیب می شود بر اساس یک شیوه "خود- گزارش دهی" به حالات روانی و تجربیات فیزیولوژیکی فرد در جریان امتحان و قبل و بعد از آن، دست یافت. ضریب پایایی بازآزمایی (پس از 5 هفته) 88 درصد گزارش شد (۳).

۵- پرسشنامه ی اضطراب امتحان، توسط اسپیل برگر (۱۹۸۰): این پرسشنامه 20 ماده دارد که واکنش قبل، حین و بعد از امتحان را توصیف می کند. پرسشنامه ی اضطراب امتحان، ابزاری خود گزارشی است و هر آزمودنی براساس یک مقیاس چهار گزینه ای هرگز، گاهی، ندرت، و اغلب به هر ماده پاسخ می گوید (۲۰). نمرات بالاتر نشان دهنده اضطراب بیشتر است (۲۱).

۶- مقیاس اضطراب امتحان TAI: این پرسشنامه را که ابوالقاسمی، گلپور، نریمانی و قمری (۱۳۸۸) تهیه کردند 25 ماده دارد و حداقل نمره در این آزمون صفر و حداکثر نمره 75 است (۲۲). دارای «32» سؤال است که بر اساس مقادیر ۰ و ۱ و ۲ و ۳ نمره گذاری شده و نمره بالا در آن نشان دهنده وجود اضطراب امتحان بالا می باشد. مقیاس اضطراب امتحان TAI در ایران توسط محققین استاندارد شده و بومی گشته است (۲۳).

۷- پرسشنامه اضطراب کتابخانه ای: ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش، پرسشنامه ای برگرفته از مقیاس سنجش اضطراب کتابخانه ای باستیک LAS است. نسخه اصلی این مقیاس در 15 گویه و با استفاده از طیف پنج گزینه ای لیکرت در ارتباط با پنج عامل اصلی اضطراب کتابخانه ای (موانع کارکنان، موانع عاطفی، موانع مکانیکی، مهارت های کتابخانه ای و راحتی در کتابخانه) توسط شارون باستیک طراحی شده است (۲۴).

۸- پرسشنامه کتل: در این تحقیق برای اندازه گیری میزان اضطراب از مقیاس اضطراب کتل استفاده می شود که دارای 40 سوال می باشد. به روی کاغذ آوردن تعداد زیادی پرسش درباره آنچه

توزیع نرمال محاسبه شد. نتایج مطالعات، با توجه به تعداد نمونه هر مطالعه، میانگین و انحراف معیار هر مطالعه، با استفاده از مدل اثرات تصادفی (ثابت) متاآنالیز، با هم ترکیب شدند. با توجه به اینکه ناهمگنی بین مطالعات زیاد بود، از مدل اثرات تصادفی برای ترکیب نتایج مطالعات استفاده شد. برای بررسی ناهمگنی مطالعات، از آماره (I^2) استفاده شد. کلیه تحلیل های آماری توسط نرم افزار STATA Ver.11 و با استفاده از دستورات "metan" انجام شد.

یافته های پژوهش:

خلاصه نحوه ورود مقالات به متا آنالیز: در مرحله اول جستجو، تعداد ۱۸۸ مقاله یافت شد که پس از بررسی عناوین مقالات، ۶ مقاله تکراری و دارای همپوشانی حذف شدند. چکیده ۱۸۲ مقاله مرتبط احتمالی بررسی شدند که ۴ مقاله دیگر غیرمرتبط شناسایی شده و حذف شدند. متن کامل ۱۷۸ مقاله باقیمانده بررسی شد و در نهایت ۱۷۵ مقاله مناسب به منظور ورود به مرحله ی متاآنالیز انتخاب گردید (شکل ۱).

۱۳- آزمون های تشخیصی اضطراب زونگ:

مقیاس خودسنجی اضطراب زونگ در سال ۱۹۷۰ ابداع گردید. این ابزار دارای ۲۰ سؤال چهارگزینه ای است و بر مبنای نشانگان بدنی- روانی اضطراب تهیه شده است. در این مقیاس حداقل نمره فرد ۲۰ و حداکثر آن ۸۰ می باشد (۳۰).

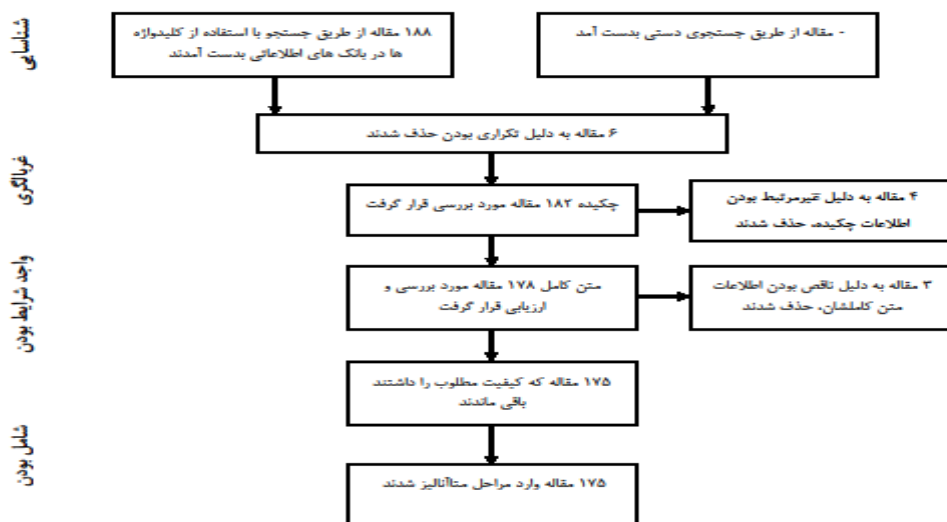
۱۴- پرسشنامه اضطراب اجتماعی (SAD): این

پرسشنامه توسط واتسون و فرند (۱۹۶۹) ساخته شد و توسط بهارلویی و مهرابی زاده هنرمند (۱۳۷۷) ترجمه و اعتبار و پایایی آن مشخص شد، این آزمون دارای دو خرده مقیاس اجتناب اجتماعی و ترس از ارزشیابی منفی است و دارای ۵۸ ماده است که ۲۸ ماده مربوط به اجتناب اجتماعی و ۳۰ ماده آن مربوط به ترس از ارزشیابی منفی است (۳۱).

و....

آنالیز آماری :

با توجه به اینکه میانگین نمره اضطراب و نمره زیرگروه های آن کمی بودند، میانگین و انحراف معیار شاخص های مذکور در هر مطالعه استخراج شدند و واریانس میانگین ها با استفاده از

شکل ۱: فلوجارت مراحل ورود مطالعات به مرور سیستماتیک و متاآنالیز

اضطراب در مطالعه ی پورقاز و همکاران در سال ۱۳۸۴، ۰/۸۸ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۸۲ - ۰/۹۳) و بیشترین میانگین نمره اضطراب در مطالعه ی فرامرزی نیا و همکاران در سال ۱۳۸۹، ۱۴۱/۳۱۰ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۳۳/۵۰ - ۱۴۹/۴۶۰) بود.

در ۱۷۵ مقاله مورد بررسی با حجم نمونه ۲۹۸۳۹ نفر، که در طی سال های ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۵ انجام شده بود، میانگین و انحراف معیار کلی نمره اضطراب در ایران ۲۹/۴۶ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۴/۷۴ تا ۳۴/۱۸) برآورد شد. در این تحقیق کمترین میانگین نمره

مشخصات مقالات مورد بررسی در جدول ۱ ذکر شده است.

جدول ۱: مشخصات مقالات مورد بررسی در مورد میانگین نمره اضطراب در ایران

نوع اضطراب	انحراف معیار	میانگین نمره اضطراب	تعداد نمونه	شهر انجام تحقیق	سال انجام تحقیق	میانگین سنی	نام پرسشنامه	جامعه آماری	نام نویسنده	شماره مقاله
---	2/66	3/3	413	تهران	1388	---	DASS-21	پرستاران	فریال خمسه	(32)
---	3/17	10/22	100	اصفهان	1385	55/85(10/29)	HADS	بیماران سکنه قلبی	رضا باقریان سرا رودی	(33)
---	3/54	5/36	270	سبزوار	1388	---	GHQ	دانشجویان	علی مهری	(34)
اضطراب امتحان	10/05	33/1	110	نجف آباد	1388	۲۶ تا ۱۹	Sarason	پرستاران	مریم مقیمیان	(35)
اضطراب امتحان	13/4	42/65	160	سقز	1387	---	Spiel-berger	دانش آموزان	فیروزه سپهریان	(36)
---	4/4	10/67	123	اصفهان	1389	22/42(1/11)	GHQ	دانشجویان	آسیه پیرزاده	(37)
---	1/22	10/73	30	سبزوار	1386	---	GHQ	سالمدندان	ابولقاسم خوش کنش	(38)
اضطراب امتحان	12/29	31/95	100	بایک	1386	---	TAI	دانش آموزان	غلامی	(39)
اضطراب امتحان	0/75	1/97	114	نجف آباد	1390	۲۷ تا ۱۸	Sarason	دانشجویان	توران پشته فریدخت	(3)
اضطراب امتحان	23/2	30/9	150	آبادان	1385	---	Sarason	دانشجویان	یزدانی بهمن	(40)
---	4	4/41	223	تهران	1385	---	DASS-21	دانشجویان	چراغیان رضایی	(17)
---	0/91	2/58	583	شهرکرد	1391	۱۲ تا ۱۰	MCDAS	دانش آموزان	آدریانی فیروزه نیلچیان	(41)
---	9	11/7	400	بیرجند	1393	---	DASS-21	دانش آموزان	امیر طیوری	(42)
---	2/32	5/6	120	کرمان	1388	۱۲ تا ۶	Self-made	بیماران	فریبا برهانی	(43)
---	3/78	5/93	300	تهران	1389	---	DASS-21	دانشجویان	مرجان وفايي	(44)
---	4/27	5/7	176	اصفهان	1391	56	HADS	بیماران سکنه قلبی	باقریان سرا رودی	(45)
اضطراب امتحان	3/71	13/16	342	ابهر	1386	---	Sarason	دانشجویان	مجتبی امیری مجد	(46)
اضطراب کتابخانه ای	17/42	104	211	تهران	1388	---	LAS	دانشجویان	نجلا حریری	(47)
---	14/63	23/51	277	تهران	1390	۶ تا ۲	PAS	کودکان	سعید قنبری	(48)
---	5/53	36/46	372	تهران	1384	---	Spiel-berger	دانشجویان	زهره صدوقی	(21)
---	2/14	5/7	800	اهواز	1384	---	Cattel	دانشجویان	غلامرضا پاشا	(49)
---	8/56	43/78	220	یزد	1382	۱۶ تا ۱۵	Cattel	دانش آموزان	عبدالله شفیق آبادی	(50)
اضطراب اجتماعی	3/12	22/47	19	شیراز	1389	۳۳ تا ۱۷	Beck	بیماران	محمد حسین	(51)
---	3/8	13/8	38	همدان	1383	---	DASS-21	بیماران	بهادری ابوالفضل	(52)
---	2/15	8/03	60	شهرکرد	1388	---	Hamilton	زنان	رحیمی معصومه دل آرام	(53)

---	2/76	11	40	تبریز	1385	---	Yulee	دانشجویان	منصور بیرامی	(54)
اضطراب امتحان	0/175	61	120	مشهد	1391	---	TAI	دانشجویان	رضا جفایی	(55)
---	0/8	1/11	200	زاهدان	1384	۲۴ تا ۲۰	scl-90	دانشجویان	دلویی فرهاد	(56)
---	9	15/9	24	تهران	1391	---	Beck	بیماران ام اس	کهرآزنی خضری	(57)
اضطراب امتحان	13/25	31/38	67	مشهد	1387	---	TAI	دانش آموزان	مقدم حسین	(58)
---	6/37	5.2	420	تهران	1387	---	DASS-21	جمعیت عمومی	علی اصغری	(59)
اضطراب امتحان	18/76	35/38	380	بناب	1388	---	TAI	دانشجویان	مقدم عباس مصطفی	(23)
اضطراب امتحان	2/05	22	30	میاندوآب	1389	---	TAI	دانش آموزان	زاده علی تقی	(60)
اضطراب امتحان	3/25	15/83	24	زرد	1386	---	Sarason	دانش آموزان	افدسی سید امجد	(61)
---	8/58	38/65	80	بهبهان	1385	---	Cattel	دانش آموزان	حسینی فرح نادری	(62)
---	8/54	41/81	42	باغملک	1386	---	Cattel	دانش آموزان	ایمان نظری	(25)
---	9/23	24/69	340	خوزستان	1387	---	DAS	دانشجویان	پرویز عسگری	(63)
---	10/84	17/82	199	تهران	1391	---	Beck	بیماران	فرح لطفی کاشانی	(64)
---	0/744	0/97	304	تهران	1388	---	SCL -90- R	دانشجویان	باقر غباری بناب	(27)
---	4/55	6/5	184	کرمانشاه	1392	---	DASS-21	دانش آموزان	علی امینی	(65)
---	18/26	78/67	400	تهران	1392	10	Philips	دانش آموزان	بهاره بهمن	(66)
---	4/97	27/91	30	دره شهر	1389	---	GHQ	دانش آموزان	حسنوند عمو زاده	(67)
اضطراب امتحان	7/3	55/58	120	اصفهان	1391	---	TAI	دانش آموزان	مریم مومنی	(22)
اضطراب مرگ	4/06	13/19	300	دامغان	1382	---	Chio & Henri	دانش آموزان	سید سعید ترابی	(68)
اضطراب صفت	13	44/64	50	تبریز	1389	---	Spiel-berger	بیماران	منصور بیرامی	(69)
اضطراب امتحان	3/46	43/57	386	همدان	1386	---	TAI	دانش آموزان	مریم خاکسار	(70)
---	3/87	5/71	235	کرمانشاه	1391	23/32(2/53)	DASS-21	دانشجویان	حسین زارع	(71)
---	18/9	30/28	108	تبریز	1387	۱۶ تا ۱۱	DASS-21	دانش آموزان	زینب خانجانی	(72)
---	11/76	70/62	30	خرم آباد	1389	۱۳ تا ۱۱	Spence	دانش آموزان	سودابه بساک نژاد	(73)
---	11/4	50/7	14	اصفهان	1378	---	Zung	بیماران	یعقوبی نصر آبادی	(74)
---	8/2	24/9	105	اسلام شهر	1379	---	Hemilton	بیماران	علیرضا ظهیر الدین	(75)
---	20/12	63/72	286	تهران	1378	---	Renoldz	دانش آموزان	پریرخ دادستان	(76)
---	4/095	5/73	56	تهران	1386	---	DASS-21	بیماران	مریم آقا براری	(77)
---	9/57	74/02	36	کردستان	1383	۱۸ تا ۱۲	Libowitz	نوجوانان	روناک بابا شهبابی	(78)

بررسی میانگین نمره اضطراب در ایران ... ماندانا ساروفانی و همکاران

---	4/53	18/13	89	گناباد	1387	---	Sarason	دانش آموزان	غلامرضا شریفی راد	(79)
---	11/68	43/22	571	آزاد شهر	1387	22	Spiel-berger	دانشجویان	علی اصغر بیانی	(80)
---	2/25	10/16	306	تهران	1387	---	Beck	دانشجویان	محمد علی بشارت	(81)
---	11/93	16/97	158	اهواز	1391	---	Spence	کودکان	سعید قنبری	(82)
---	4/3	9/19	237	اصفهان و اراک	1387	---	DASS-21	متقاضیان طلاق	حامد یزدخواستی	(83)
---	10/83	27/17	47	تبریز	1381	---	Beck	بیماران	همایون مهبین	(84)
---	5/06	7/42	152	گیلان	1389	33/44(9/05)	DASS-21	بیماران	قاسم صالح پور	(85)
---	4/95	6/13	390	اصفهان	1391	۲۹تا۱۸	DASS-21	جوانان	مصطفی نصیر زاده	(86)
اضطراب اجتماعی	14/63	57/85	52	اصفهان	1390	---	Liebowitz	بیماران	مردانی حموله	(87)
اضطراب امتحان	7/52	18/16	161	نجف آباد	1390	۳۹تا۱۸	Sarason	دانشجویان	فریدخت یزدانی	(88)
---	5/9	8/91	170	اصفهان	1393	۷۸تا۶۰	DASS-21	سالمدان	مرضیه آرمان	(89)
---	5/5	102/8	90	کرمان	1391	28/63(4/32)	Spiel-berger	زنان	عصمت نوحی	(90)
اضطراب اجتماعی	7/03	26/58	400	یاسوج	1390	۱۸تا۱۴	FNES-B	دانش آموزان	پیراسته مطلق	(91)
---	1/72	4/33	90	کردستان	1391	---	SCL-90-R	دانشجویان	ناصر یوسفی	(92)
---	5/845	33/16	50	اردبیل	1390	---	Beck	دانش آموزان	پونه باطنی	(93)
---	16/71	68/5	486	تهران	1392	۲۳تا۱۸	FLCAS	دانشجویان	طاهره اختری	(94)
---	11/26	21/25	40	کرج	1388	---	Beck	دانش آموزان	علیرضا کاکاوند	(95)
اضطراب امتحان	4/42	27/29	60	ابهرا	1390	---	Cattel	دانش آموزان	محمد قمری	(96)
---	7/73	8/53	443	تهران	1388	۲۵تا۱۸	SCL-90-R	دانشجویان	باقر غباری بناب	(97)
---	11/08	36/4	273	تنکابن	1387	---	Cattel	دانشجویان	حمیدرضا وطن خواه	(98)
اضطراب امتحان	6/69	20	90	تهران	1390	---	Sarason	دانش آموزان	شریف عسگری	(99)
---	4/3	12/4	90	اصفهان	1392	---	HADS	بیماران	محمد آقاجانی	(100)
اضطراب مرگ	2/91	6/54	202	تهران	1385	---	DAS	دانشجویان	اسفندیار حیدری	(101)
---	---	---	60	ساری	1382	---	Spiel-berger	دانشجویان	محمودی عالمی	(102)
اضطراب کتابخانه ای	15/06	83/07	280	اصفهان	1386	---	LAS	دانشجویان	شهناز خدیوی	(103)
---	3/35	12/47	120	کرمان	1386	---	HADS	بیماران	سولماز موسوی	(104)
---	6/715	25/47	36	کاشان	1390	۴۵تا۱۸	Beck	بیماران	افشین احمدوند	(105)
---	3/7	6/7	62	تهران	1389	---	DASS-21	بیماران	علی طیبی	(106)
---	3/86	4/69	326	شیراز	1386	---	DASS-21	دانش آموزان	مریم	(107)

---	0/72	0/88	631	زاهدان	1384	---	SCL-90-R	دانش آموزان	کوروش نیا عبدالوهاب	(108)
---	3/09	3/96	376	تهران	1389	---	DASS-21	دانش آموزان	پورقاز زهرا	(109)
اضطراب اجتماعی	50	2/53	63	مشهد	1391	---	Beck	دانشجویان	خوشنویسان صامیه خلیلی طرقبه	(110)
---	14/46	50/56	507	مشهد	1389	---	Children	کودکان	علی	(111)
اضطراب صفت	5/19	54/37	18	تهران	1391	---	State-Trait	دانشجویان	مشهدی غلامرضا دهشیری	(112)
---	3/24	34/43	20	مشهد	1390	---	Beck	بیماران	شفیعی سنگ آتش	(113)
---	0/37	1/48	60	کرمان	1380	۲۶ تا ۱۹	SCL-90-R	دانشجویان	محمد پور رنجبر	(114)
---	9/365	50/84	72	اهواز	1389	۳۰ تا ۱۸	Spiel-berger	بیماران	منیره باباشاهی	(115)
اضطراب اجتماعی	16/9	34/8	203	فسا	1386	۲۱ تا ۱۷	GHQ	دانش آموزان	حسن حق شناس	(116)
اضطراب اجتماعی	0/46	1/94	176	اهواز	1388	---	SAS	دانشجویان	ایران داودی	(117)
---	25/29	45/3	56	تهران	1381	---	Spiel-berger	دانشجویان	بهرامی احسان	(118)
---	---	---	282	ساری	1384	۴۰ تا ۱۶	Spiel-berger	زنان	زهرة شاه حسینی	(119)
اضطراب اجتماعی	---	26/97	380	مشهد	1389	---	Hart	دانشجویان	طباطبائیان	(120)
---	2/11	16/83	600	گناباد	1389	---	Martnez	بازیکنان	علیرضا عطاردی	(121)
---	3/55	61	62	تهران	1387	۱۷ تا ۱۵	Cattel	دانشجویان	علیرضایی مطلق	(122)
اضطراب کامپیوتر	11/89	45/43	30	اصفهان	1391	---	Bandalos & benson	دانشبران کامپیوتر	محمد علی زکی	(123)
اضطراب اجتماعی	8/12	22/17	151	اهواز	1389	---	SAD	دانشجویان	علیرضا حیدری	(124)
اضطراب امتحان	3/03	69/12	42	بهبهان	1385	---	Spiel-berger	دانش آموزان	مهراپی زاده هنرمند	(20)
---	11/63	18/82	380	شیراز	1389	---	Beck	دانش آموزان	سیروس سروقد	(125)
---	2/645	19/33	30	فریدون شهر	1388	---	Philips	دانش آموزان	زهرة پاشایی	(126)
---	0/5	9/46	50	اهواز	1386	---	Cattel	معتادان	ساسان باوی	(127)
اضطراب کامپیوتر	10/32	35/93	370	اراک	1390	---	Efficacy Scale	دانش آموزان	اکبری بورنگ	(128)
---	3/08	16/94	244	کلی	1384	---	Spiel-berger	دانشجویان	عباس ابوالقاسمی	(129)
---	7/875	40/2	134	گرگان	1383	---	Spiel-berger	بیماران	قنبر روحی	(130)
---	10/02	36/09	65	تهران	1385	---	Cattel	دانشجویان	مریم ضیایی	(131)
اضطراب امتحان	2/5	16/63	935	زاهدان	1384	---	Sarason	دانش آموزان	کبری لشکری پور	(132)
---	---	---	175	شیروان	1390	---	Spiel-berger	دانشجویان	سعید عبد خدایی	(133)

بررسی میانگین نمره اضطراب در ایران ... ماندانا ساروفانی و همکاران

---	10/01	41/14	100	تبریز	1392	---	Spiel-berger	دانشجویان	خلیل اسماعیل پور	(134)
---	9/31	44/4	310	تهران	1392	---	Computer Efficacy Scale SPI	دانشجویان	طالب زندگی	(135)
اضطراب اجتماعی	2/01	11/67	90	اصفهان	1392	---	SPI	زنان	مهناز جدیدی فیقان	(136)
اضطراب مرگ	2/805	8/6	24	اصفهان	1392	---	DAS	دانشجویان	محمدباقر کجیاف	(137)
---	5/345	7/74	300	تهران	1387	---	DASS-21	بیماران	حسین محمودی	(138)
---	14/66	37/36	56	اسلام شهر	1389	---	TAI	دانش آموزان	محمدی درویش بقال	(139)
---	3/1	25/66	27	اهواز	1392	---	Beck	دانشجویان	مهدی زمستانی	(140)
---	6/87	57/9	200	آبادان	1380	---	ANQ	دانش آموزان	عبدالکاکظم نیسی	(141)
---	3/885	31/64	100	تهران	1393	---	HADS	زنان	مهناز مسیب مرادی	(142)
---	---	---	102	تهران	1385	۹۰ تا ۶۰	Spiel-berger	سالمدان	محمد رضا یگانه خواه	(143)
---	6/53	19/13	40	بیرجند	1393	---	DASS-21	بیماران	دهقانی فیروزآبادی	(144)
---	3/73	8/03	412	بابل	1381	---	DAS	دانشجویان	مریم قاسمپور	(145)
---	2/15	36/45	24	تبریز	1393	---	Beck	زنان	اسمخانی اکبری نژاد	(146)
---	2/345	6/79	200	اردبیل	1379	---	Self-made	دانشجویان	محمد نریمانی	(147)
---	15/99	80/64	50	گناباد	1393	---	Spiel-berger	بیماران	جهانشیر توکلی زاده	(148)
اضطراب امتحان	6/94	18/64	300	تهران	1392	---	Sarason	دانش آموزان	مجید قدمی	(149)
---	4/46	50/19	36	اهواز	1381	---	Spiel-berger	دانش آموزان	عباس ابوالقاسمی	(150)
---	63/14	141/3	230	تهران	1389	۶۰ تا ۲۵	Self-made	بیماران	الهام فرامرزی نیا	(151)
اضطراب امتحان	5/02	56/45	243	نوشهر	1384	---	Spiel-berger	دانش آموزان	عباس ابوالقاسمی	(152)
---	2/22	8/27	387	تهران	1386	---	DAS	پرستاران	محمد آقاجانی	(153)
---	20/55	88/11	159	تهران	1390	---	Spiel-berger	نوجوانان	معصومه خیر خواه	(154)
---	16/59	25/76	317	شیراز	1383	---	Spiel-berger	دانشجویان	زهرا معدلی	(155)
---	1/64	10/93	30	پارس آباد	1392	---	DAS	بیماران	ستاره جانی	(156)
---	7/285	57/25	50	اندیمشک	1389	---	Spiel-berger	دانشجویان	مهرداد اکبری	(157)
---	2/92	12/14	367	فارس	1390	---	Beck	دانشجویان	افسون گلستانه	(158)
---	4/69	62/66	15	تهران	1392	---	Spiel-berger	دانشجویان	قهوه چی الحسینی	(159)
---	3/23	34/44	32	اصفهان	1380	---	Cattel	کودکان	پرویز	(160)

---	7/1	40/65	100	میبد	1391	---	Spiel-berger	معلمان	شریفی درآمدی فرخ لقا ثروت	(161)
---	9/35	54/5	30	قم	1391	---	Spiel-berger	دانشجویان	عصمت جعفریگلو	(162)
---	2/6	7/23	300	تهران	1389		HADS	بیماران	سید طیب مرادیان	(163)
---	3.81	4/43	133	کلی	1392	23/95(7/32)	DASS-21	ورزشکاران	مریم مقدسین	(164)
---	10/92	15/46	222	ایران	1392	23(3/6)	Esteger	دانشجویان	طاهره دهداری	(165)
---	6/45	7/23	72	حشمت شهر	1392	---	HADS	بیماران	هاله جعفری	(166)
اضطراب اجتماعی	1/3	4/35	64	زاهدان	1392	۱۰ تا ۷	RCMAS	کودکان	خدیجه زارعی	(167)
---	3	16/21	24	اصفهان	1387	---	SCL-90-R	بیماران	فاطمه رضایی	(168)
---	1/75	17/33	24	تهران	1391	۳۵ تا ۲۵	DASS-21	معتادان	زهرا لک	(169)
اضطراب امتحان	9/26	28/44	208	خراسان	1393	---	Tas	دانش آموزان	سبزه آرای لنگرودی	(170)
اضطراب اجتماعی	9/59	26/91	100	آبادان	1389	---	SAD	دانشجویان	زرگر شیرازی	(171)
---	12/48	22/23	40	تهران	1391	---	Beck	زنان	زهتاب نجفی	(172)
---	29/98	72/92	60	تهران	1390	۴۵ تا ۲۰	MCMII-II	بیماران	علی الهیاری	(173)
اضطراب کامپیوتر	11/43	54/07	44	شیراز	1392	---	Spiel-berger	دانشجویان	ناهید خوشیان	(174)
اضطراب کتابخانه ای	18/15	88/76	225	قم	1392	---	LAS	دانشجویان	اصغر پور مهربانی	(175)
---	---	---	100	مشهد	1389	۳۶ تا ۱۶	Spiel-berger	زنان	فریده اخلاقی	(176)
---	8/43	66/8	20	سندج	1393	۱۲ تا ۹	Spiel-berger	کودکان	ندا شیخ ذکریایی	(177)
---	9/755	22/63	30	تبریز	1393	26(613)	Beck	بیماران	جواد محمدی	(178)
---	10/42	20/3	90	زنجان	1394	---	Beck	معتادان	مسعود حجازی	(179)
---	4/99	14/46	40	اردبیل	1394	---	Lovinda	دانشجویان	صبحی قراملکی	(180)
---	2/745	45/65	20	رابر	1391	---	SAD	دانشجویان	صادق سلاجقه	(181)
---	31/46	38/4	70	تهران	1390	---	SHAI	زنان	سلیمی بیجستانی	(182)
اضطراب مرگ	0/86	6/19	26	کرمان	1391	---	SAD	بیماران سرطانی	صادق سلاجقه	(183)
---	---	16	62	زنجان	1390	---	Sarason	دانش آموزان	فاطمه قربانی	(184)
---	22/83	97/22	60	شیراز	1392	۳۵ تا ۱۸	Spiel-berger	زنان	سهم الدینی	(185)
---	6/845	65/08	30	مشهد	1393	---	Zung	معتادان	مهدی بهادر زاده	(186)
---	6.565	42/87	32	ارومیه	1392	---	Cattel	بیماران	سعید اسدینیا	(187)
---	10/04	30/46	120	لرستان	1391	---	Strob	بیماران	حسین زارع	(187)

بررسی میانگین نمره اضطراب در ایران ... ماندانا ساروفانی و همکاران

---	4/755	47/87	70	بندر انزلی	1390	---	Zung	بیماران	صغری افکنند	(188)
اضطراب اجتماعی	5/165	45/04	24	اسفراین	1392	۱۸۶۱۵	SPIN	دانش آموزان	حسین شاره	(189)
---	3/52	2/9	379	تهران	1390	۴۸۶۱۸	DASS-21	دانشجویان	محمد علی بشارت	(190)
---	4/13	6/94	50	شیراز	1393	---	DASS-21	پیوند کلیه	محسن ثالثی	(191)
---	3/2	6/25	196	اصفهان	1392	۴۵۶۱۵	HADS	بیماران	ندا ادیبی	(192)
---	3/12	22/47	19	شیراز	1389	۳۳۶۱۷	Beck	بیماران	محمد حسین بهادری	(193)
---	3/39	5/53	400	رود سر	1391	---	HADS	زنان	جهانبیان سادات محله	(194)
---	---	13/56	100	اصفهان	1393	---	DASS-21	مراقبین	قاندی حیدری	(195)
---	22/62	58/17	60	البرز	1393	---	Spens	کودکان	زینب محمد زاده	(196)
---	1/585	17/24	30	کاشان	1392	---	DASS-21	دانش آموزان	مداحی	(197)

۴۵/۸۱ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۴/۸۳ - ۴۸/۰۰)،
اضطراب پنهان ۴۵/۱۳ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۴۱/۵۵ -
۴۸/۷۱)، استرس ۱۰/۵۱ (با فاصله اطمینان ۹۵٪:
۸/۸۶ - ۱۲/۱۶) و افسردگی ۱۱/۳۷ (با فاصله
اطمینان ۹۵٪: ۹/۱۱ - ۱۳/۶۳) بود. (جدول ۲)

میانگین نمره اضطراب در زنان ایرانی ۲۵/۹۶ (با فاصله
اطمینان ۹۵٪: ۲۳/۸۳ - ۲۸/۰۹)، مردان ایرانی
۲۴/۰۰ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۲/۰۰ - ۲۵/۹۹)،
افراد متأهل ۱۳/۱۳ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱/۴۵ -
۲۴/۸۱)، افراد مجرد ۱۳/۳۴ (با فاصله اطمینان ۹۵٪:
۴/۷۳ - ۲۱/۹۴) بود. میانگین نمره اضطراب آشکار

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب در زیر گروه های مورد مطالعه در ایران

تعداد مطالعه	تعداد نمونه	میانگین نمره اضطراب (فاصله اطمینان ۹۵٪)	کمترین میانگین نمره اضطراب (فاصله اطمینان ۹۵٪)	بیشترین میانگین نمره اضطراب (فاصله اطمینان ۹۵٪)	زیرگروه ها
۱۶۷	۲۸۵۷	(۱۱۹/۱۸ - ۱۵۹/۳۵) ۱۳۹/۲۶	۰/۸۸ (۰/۸۲ - ۰/۹۳)	۱۴۱/۳۱ (۱۳۳/۱۵ - ۱۴۹/۴۷)	میانگین کلی نمره اضطراب
۳۳	۵۵۳۴	(۲۵/۹۶ (۲۳/۸۳ - ۲۸/۰۹)	۱/۰۹ (۱/۰۱ - ۱/۱۶)	۸۹/۲۹ (۸۶/۷۴ - ۹۱/۸۴)	میانگین نمره اضطراب در زنان
۳۳	۴۶۳۷	(۲۴/۰۰ (۲۲/۰۰ - ۲۵/۹۹)	۱۳۹/۲۶ (۱۱۹/۱۸ - ۱۵۹/۳۵)	۹۵/۹۰ (۹۰/۹۵ - ۱۰۰/۸۵)	میانگین نمره اضطراب در مردان
۵	۵۶۴	(۴۵/۸۱ (۴۲/۸۳ - ۴۸/۸۰)	۵۰/۹۵ (۴۸/۶۹ - ۵۳/۲۱)	۳۸/۵۰ (۳۷/۳۴ - ۳۹/۶۶)	میانگین نمره اضطراب آشکار
۵	۶۳۷	(۴۵/۱۳ (۴۱/۵۵ - ۴۸/۷۱)	۵۰/۶۶ (۴۸/۷۷ - ۵۲/۵۵)	۴۰/۴۴ (۴۰/۴۲ - ۴۰/۴۶)	میانگین نمره اضطراب پنهان
۹	۲۶۱۴	(۱۰/۵۱ (۸/۸۶ - ۱۲/۱۶)	۱۵/۶۰ (۱۴/۵۹ - ۱۶/۶۱)	۶/۳۸ (۵/۹۹ - ۶/۷۷)	میانگین نمره استرس
۳۰	۷۶۴۱	(۱۱/۳۷ (۹/۱۱ - ۱۳/۶۳)	۰/۷۸ (۰/۷۳ - ۰/۸۳)	۲۶/۲۸ (۳۲/۵۳ - ۴۰/۰۳)	میانگین نمره افسردگی

اطمینان ۹۵٪: ۳۷/۲۸ - ۵۴/۳۶)، در ۴۹ مطالعه در
مرکز ایران ۲۵/۴۲ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۳/۵۱ -
۲۷/۸۰)، در ۴۲ مطالعه در غرب ایران ۳۰/۶۷ (با
فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۷/۰۷ - ۳۴/۲۸) و در ۲۰ مطالعه

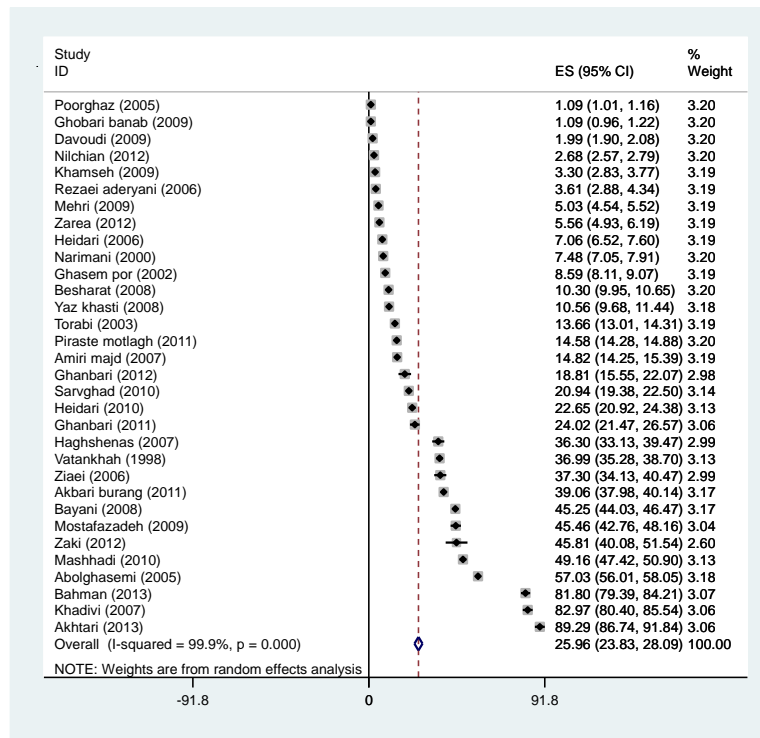
میانگین نمره اضطراب در مناطق مختلف ایران متفاوت
بود. بطوریکه میانگین نمره اضطراب در ۵۱ مطالعه در
شمال ایران ۳۲/۳۶ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۹/۲۱ -
۳۵/۵۰)، در ۳ مطالعه در جنوب ایران ۴۵/۳۲ (با فاصله

در آنالیزی که بر حسب جامعه آماری انجام گرفت، میانگین نمره اضطراب در پرستاران در ۳ مطالعه ۱۴/۶۶ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۹/۱۴ - ۲۰/۱۸)، دانشجویان با ۵۲ مطالعه ۲۷/۳۰ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۷/۵۷ - ۳۷/۰۴)، دانش آموزان با ۴۳ مطالعه ۳۲/۲۴ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۸/۶۶ - ۳۵/۸۲)، کودکان با ۶ مطالعه ۳۱/۲۶ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۲/۷۶ - ۴۹/۷۷)، بیماران همو دیالیزی با ۴ مطالعه ۲۳/۴۵ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۳/۰۵ - ۴۳/۸۵)، بیماران سرطانی با ۶ مطالعه ۳۲/۹۸ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۱/۲۰ - ۴۴/۷۶)، نوجوانان با ۳ مطالعه ۵۶/۰۷ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۳/۶۸ - ۱۱۵/۸۳) و در معنادان با ۴ مطالعه ۲۷/۹۵ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۶/۳۳ - ۳۹/۵۸) بود.

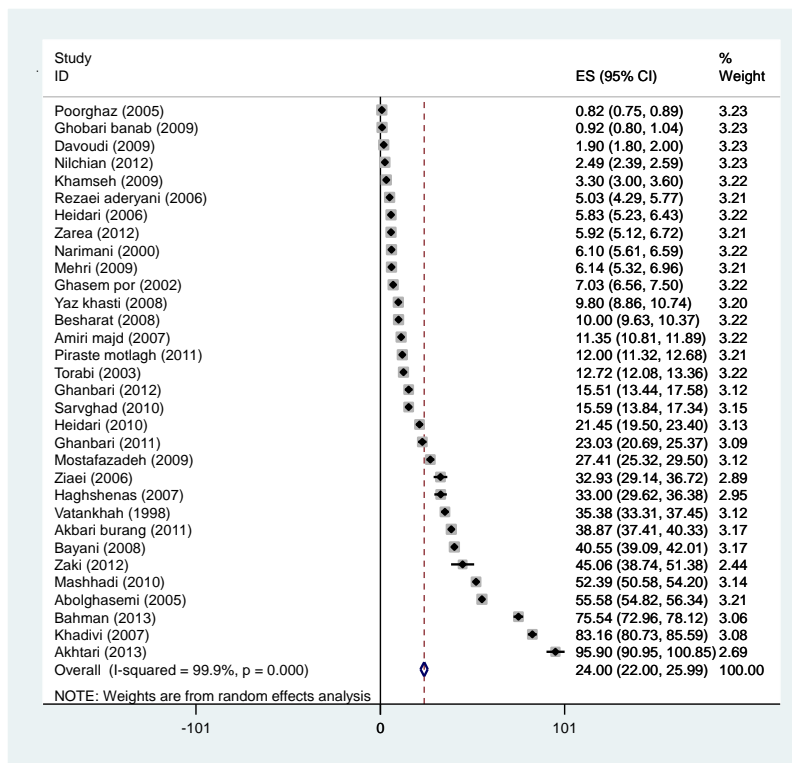
در آنالیزی که بر حسب نوع اضطراب انجام گرفت، میانگین نمره اضطراب امتحان در ۲۱ مطالعه ۳۲/۰۵ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۷/۳۳ - ۴۶/۷۷)، اضطراب کتابخانه ای با ۳ مطالعه ۹۱/۹۲ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۷۹/۶۳ - ۱۰۴/۲۱۲)، اضطراب اجتماعی با ۱۱ مطالعه ۲۳/۷۲ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۸/۱۱ - ۲۹/۳۳)، اضطراب مرگ با ۳ مطالعه ۶/۸۹ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۶/۰۵ - ۷/۷۳) و اضطراب رایانه با ۳ مطالعه ۴۵/۰۷ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۳۲/۸۸ - ۵۷/۲۶) بود.

در شرق ایران ۲۷/۵۰ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۰/۷۰ - ۴۴/۲۹) بود.

در آنالیزی که بر حسب پرسشنامه ها انجام گرفت، میانگین نمره اضطراب بر حسب پرسشنامه DASS-21 در ۳۷ مطالعه ۸/۷۷ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۷/۲۲ - ۱۰/۳۳)، پرسشنامه HADS با ۹ مطالعه ۱۰/۹۶ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۶/۹۱ - ۱۵/۰۰)، پرسشنامه GHQ-28 با ۵ مطالعه ۱۷/۷۴ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۲/۱۷ - ۲۳/۳۱)، پرسشنامه Sarason با ۱۰ مطالعه ۱۸/۵۹ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۲/۶۴ - ۲۴/۵۴)، پرسشنامه Spiel-berger با ۲۳ مطالعه ۵۵/۰۸ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۴۵/۱۲ - ۶۵/۰۳)، پرسشنامه TAI با ۸ مطالعه ۳۹/۷۹ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۸/۷۰ - ۵۰/۸۸)، پرسشنامه LAS با ۳ مطالعه ۹۱/۹۲ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۷۹/۶۳ - ۱۰۴/۲۱)، پرسشنامه Cattel با ۱۱ مطالعه ۳۴/۲۸ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۷/۷۲ - ۴۰/۸۵)، پرسشنامه Beck با ۱۸ مطالعه ۲۲/۱۰ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۱۸/۰۹ - ۲۶/۱۱)، پرسشنامه SCL-90-R با ۷ مطالعه ۴/۱۷ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۳/۴۶ - ۴/۸۷)، پرسشنامه DAS با ۶ مطالعه ۱۱/۱۴ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۸/۳۳ - ۱۳/۹۶)، پرسشنامه Spens با ۵ مطالعه ۴۴/۹۹ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۳۳/۴۳ - ۵۶/۵۴)، پرسشنامه Zung با ۳ مطالعه ۵۴/۶۰ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۴۱/۷۷ - ۶۷/۳۲)، و پرسشنامه SAD با ۴ مطالعه ۲۵/۲۲ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۵/۱۹ - ۴۵/۲۵) بود.

نمودار ۱: میانگین و انحراف معیار اضطراب در زنان ایرانی و فاصله اطمینان ۹۵٪ درصدی آن در ایران بر حسب نام نویسنده و سال انجام تحقیق که بر اساس مدل اثرات تصادفی بوده است. نقطه وسط هر پاره خط، میانگین و انحراف معیار در هر مطالعه را نشان می دهد و شکل لوزی میانگین و انحراف معیار اضطراب در زنان ایرانی در کل کشور را برای کل مطالعات نشان می دهد.

نمودار ۲: میانگین و انحراف معیار اضطراب در مردان ایرانی و فاصله اطمینان ۹۵٪ درصدی آن در ایران بر حسب نام نویسنده و سال انجام تحقیق که بر اساس مدل اثرات تصادفی بوده است. نقطه وسط هر پاره خط، میانگین و انحراف معیار در هر مطالعه را نشان می دهد و شکل لوزی میانگین و انحراف معیار اضطراب در مردان ایرانی در کل کشور را برای کل مطالعات نشان می دهد.

بحث و نتیجه گیری :

در ۱۷۵ مقاله مورد بررسی با حجم نمونه ۲۹۸۳۹ نفر، که در طی سال های ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۵ انجام شده بود، میانگین و انحراف معیار نمره کلی اضطراب در کشور ۲۹/۴۶ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۲۴/۷۴ تا ۳۴/۱۸) برآورد شد. میانگین نمره اضطراب در زنان ایرانی ۲۵/۹۶ و در مردان ایرانی ۲۴/۰۰ بود. میزان شیوع اختلالات روانی در ایران با آمارهای جهانی تفاوتی ندارد و افسردگی و اضطراب مهمترین اختلالات روانی در کشور است که در بین زنان شایع تر است (۱۹۸). مطالعات نشان داده اند که از هر ۴ نفر، یک نفر دارای ملاکهای تشخیصی حداقل یکی از اختلالات اضطرابی است و زنان بیشتر از مردان به این اختلالات مبتلا می شوند. در نهایت شیوع اختلالات اضطرابی با موقعیت های اجتماعی - اقتصادی بالاتر کاهش می یابد (۱۹۹).

اما در مطالعه ای که علی مهری و همکارانش در سال ۱۳۸۸ انجام دادند میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب در زنان $33/44 \pm 5/03$ و در مردان $33/78 \pm 6/14$ بوده است که با مطالعه ما هم خوانی ندارد (۳۴). میانگین نمره اضطراب در افراد متاهل ۱۳/۱۳، افراد مجرد ۱۳/۳۴ بود. نمره اضطراب افراد مجرد و متاهل تفاوت معناداری نداشت. در یک مطالعه که فریدخت یزدانی و همکارانش در سال ۱۳۹۰ انجام دادند میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب در افراد مجرد $37/67 \pm 17/31$ و در افراد متاهل $37/17 \pm 15/76$ بود (۳). که نتایج مطالعه ما هم خوانی دارد.

میانگین نمره اضطراب آشکار ۴۵/۸۱، پنهان ۴۵/۱۳، استرس ۱۰/۵۱ و افسردگی ۱۱/۳۷ بود. در یک مطالعه که توسط قهرمان محمودی عالمی و همکارانش بر روی دانشجویان انجام دادند میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب آشکار $48/94 \pm 50/95$ و پنهان $45/45 \pm 50/66$ بدست آمد (۱۰۲). و در مطالعه ای که محمد علی اصغری مقدم و همکارانش انجام دادند میانگین نمره استرس ۱۰/۶۷، و افسردگی ۱۱/۵۴ بدست آمد (۵۹). که همگی با مطالعه ما هم خوانی دارد.

میانگین نمره اضطراب در شمال ایران ۳۲/۳۶، جنوب ایران ۴۵/۳۲، مرکز ایران ۲۵/۴۲، غرب ایران ۳۰/۶۷ و در شرق ایران ۲۷/۵۰ بود. بنابراین بیشترین میانگین

نمره اضطراب مربوط به جنوب کشور و کمترین آن مربوط به مرکز کشور بوده است. در آنالیزی که بر حسب پرسشنامه انجام گرفت، بیشترین میانگین نمره اضطراب مربوط به پرسشنامه اسپیل برگر (اضطراب امتحان) می باشد و کمترین میانگین نمره اضطراب مربوط به پرسشنامه SCL-90-R بوده است.

در آنالیزی که بر حسب جامعه آماری انجام گرفت، میانگین نمره اضطراب در پرستاران ۱۴/۶۶، دانشجویان ۲۷/۳۰، دانش آموزان ۳۲/۲۴، کودکان ۳۱/۲۶، بیماران همو دیالیزی ۲۳/۴۵، بیماران سرطانی ۳۲/۹۸، نوجوانان ۵۶/۰۷ و معتادان ۲۷/۹۵ بود. بنابراین بیشترین میانگین نمره اضطراب مربوط به نوجوانان و کمترین آن مربوط به پرستاران بوده است. در آنالیزی که بر حسب نوع اضطراب انجام گرفت، بیشترین میانگین نمره اضطراب مربوط به اضطراب کتابخانه ای و کمترین آن مربوط به اضطراب مرگ بوده است. با توجه به متفاوت بودن نتایج مطالعات قبلی، انجام یک مطالعه متاآنالیز ضروری به نظر میرسد.

در مطالعه ای که توسط صاحب الزمانی و زیرک در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام گرفت، اضطراب امتحان دانشجویان مورد پژوهش در سطح بالایی قرار داشت (۲۰۰). در یک مطالعه که توسط فیروز سپهریان و همکارانش بر روی دانش آموزان انجام دادند میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب $42/65 \pm 13/4$ بدست آمد (۳۶). در تحقیقی دیگر که نجلا حریری در سال ۱۳۸۸ انجام داد میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب $17/24 \pm 10/3/99$ بود (۴۷). بر اساس یک پژوهش که توسط فرح لطفی کاشانی و همکارانش با استفاده از پرسشنامه بک انجام دادند میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب $10/84 \pm 17/82$ بدست آمد (۶۴). و براساس پژوهشی که توسط همایون مهین بر روی بیماران روانی انجام دادند میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب $10/83 \pm 27/17$ برآورد گردید (۸۴).

براساس برآورد پژوهشگران، سالانه حدود ۱۰ میلیون دانش آموز در سطح پیش دانشگاهی و ۱۵ درصد از دانشجویان دانشگاه های آمریکا، اضطراب امتحان را تجربه می کنند (۲۰۱). مطالعات انجام شده در رابطه با شیوع شناسی اختلالات اضطرابی نشان داده است که ۵

روانی و زندگی خانوادگی آنها تأثیر بگذارد و منجر به افسردگی در آن ها شود (۲۰۵). پژوهش های انجام شده در خارج از کشور، بیانگر رو آوردن دانشجویان به الکل، دارو و سیگار برای سازگاری با اضطراب است (۲۰۶). طبق مطالعه ی مروری که توسط Klingberg و Broberg بر روی مطالعات انجام شده در طی سال های ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۶ انجام شد، میزان شیوع اضطراب در افراد ۱۸-۳ ساله از ۵/۷٪ (دانمارک) تا ۱۹٪ (نروژ) متفاوت بوده است (۲۰۷). در مطالعه ای که توسط Colares و همکاران در سال ۲۰۱۳ در برزیل انجام شد، میزان اضطراب کودکان از دندان پزشکی ۳۹/۴٪ بدست آمد (۲۰۸).

از محدودیت های این مطالعه می توان به این موارد اشاره کرد: عدم گزارش دهی یکسان نتایج مطالعات، یکسان نبودن نوع پرسشنامه به کار رفته در مطالعات مورد بررسی، حالات روحی، روانی فرد در زمان تکمیل پرسش نامه، صرف وقت و صداقت در پاسخگویی و درک و شناخت مناسب از خود اشاره نمود.

تا ۱۰ درصد نوجوانان با یکی از معیارهای تشخیصی اختلال اضطرابی مواجه اند (۲۰۲, ۲۰۳). Payne و همکاران (۱۹۹۸) نشان دادند که پرستاران ارائه دهنده مراقبت های تسکینی اضطراب مرگ کمتری دارند (۲۰۴). که با مطالعه ما هم خوانی دارد. مطالعات متعددی نشان دادند که به ویژه دانشجویان رشته های پزشکی و بهداشت، پیراپزشکی و پرستاری از اضطراب رنج می برند (۱۱). که با مطالعه ما همخوانی ندارد.

حدود ۴۵۰ میلیون نفر در سراسر جهان از مشکلات روانی، نورویبولوژیک و رفتاری رنج می برند (۲۰۵). سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۰۱ میلادی اعلام نمود که حدود ۵۰۰ میلیون نفر در دنیا مبتلا به یکی از انواع اختلالات روانی هستند از این تعداد در حدود نیمی (۲۰۰ میلیون نفر از افراد) به اختلالات خلقی، همانند افسردگی و اضطراب مبتلا می باشند (۲۰۵). Shek و همکاران در مطالعه خود روی نوجوانان چینی نشان دادند که ۹۱/۱٪ درصد از نوجوانان چینی معتاد اینترنتی هستند که این مسأله می تواند بر سلامت جسمی،

References

1. Fathiashteiiani A, Emamgholivand F. [Comparative of cognitive therapy and systematic desensitization methods in reducing test anxiety]. *Kosar Med J* 2002;7:245-51. (Persian)
2. Black J, Hawks J. *Medicalsurgical nursing: management for positive outcomes*. 8th ed New York Saunders Publication. 2005;P.213.
3. Yazdani F, Soleimani B. Relationship between test anxiety and academic performance among midwives students. *J Health Sys Res* 2011;7:1-10.
4. Smeltzer S, Bare B. *Brunner and Suddarth s textbook of medicalsurgical nursing*. 12th ed. North AmLipp Williams Wilkins Publication. 2010;P.114.
5. Edelman M, Ficorelli C. A measure of success: nursing students and test anxiety. *J Nurs Staff Dev* 2005;21:55-91.
6. Bassampour S. The effect of preoperative education on anxiety of patients undergoing open heart surgery Tehran 2004. *J Health Sci* 2006;3:10-5.
7. Salehi S. [Level of anxiety and its correlation with some individual characteristics in patients with myocardial infarction admitted to hospitals affiliated to Tehran University of medical sciences in 2005]. *J Med Sci IslamAzad Uni* 2008;18:121-5. (Persian)
8. Ranjbar F. Anxiety disorders and depression in women with breast cancer and genital organs majale parastari v mamaei. *J Nurs Midwife Tabriz Uni Med Sci* 2006;1:24-9. (Persian)
9. Zafarmandi N. Prevalence of anxiety and fear of childbirth in the postpartum period in women referred to the Hospital 2003.
10. Hembree R. Correlates, causes effects and treatment of test anxiety. *Rev Edu Res* 1988;58:47-77.
11. Latas M, Pantic M, Obradovic D. Analysis of test anxiety in medical students *Med Pregl* 2010;63:863-6.
12. Masudzade A. The incidence of death among employees of a public hospital in Sari in 2008. *J Mazandaran Uni MedSci* 2008;18. (Persian)
13. Spokas M, Luterek JA, Himberg R. Social anxiety and emotional suppression: The mediating role of beliefs. *J Behavior Therap Exp Psychiatr* 2009;40:283-91.

14. Asgharpoormehrbani D, Sajedi M. College of Literature and humanities University library anxiety Qom on library anxiety scale. *Ball Quart sys Inform Serv* 2013;2:57-66.
15. Mellon C. Library anxiety grounded theory and its development. *Coll Res Lib* 1986;47:160-5.
16. Vonelm E, Altman D, Egger M. The strengthening the reporting of observational studies in epidemiology statement guidelines for reporting observational studies. *Ann Int Med* 2007;147:573-7.
17. Rezaeiadaryani M, Azadi A, Ahmadi F, Vahedianazimi A. Comparison of depression, anxiety, stress and quality of life of male and female students dormitory. *Nurs Res* 2006;2:31-8.
18. Zigmond A, Snaith P. The hospital anxiety and depression scale. *Acta Psychiatr Scand* 1983;67:361-70.
19. Goldberg D, Gater R, Sartorius N, Ustun T, Piccinelli M, Gureje O, et al. The validity of two versions of the GHQ in the WHO study of mental illness in general health care. *Psychol Med* 1997;27:191-97.
20. Mehrbizadehonarmand M, Kazemianmoghadam K. The effect of systematic desensitization on test anxiety and academic performance. *Appl Psychol* 2012;2:23-34.
21. Sadooghi Z, Aguilarvafaie ME, Rassoulzadehtabatabaei SK. Factor analysis of the individual with highly sensitive processing scale the association of sensory processing sensitivity. *Iran J Psychiatr Clin Psychol* 2008;14:85-9.
22. Mommeni M, Rezaei F, Gorgi Y. Effectiveness of meta-cognitive counseling on test anxiety symptoms of female students. *Knowl Res Appl Psychol* 2013;14:101-7.
23. Mostafazadeh A, Jahanseir K, Ashrafi S. [Comparison of test anxiety in athletes and nonathletes male and female students of Islamic Azad University Bonab]. *J Edu* 2009;2:203-20. (Persian)
24. Bostick S. The development and validation of the library anxiety scale. *Doc Dis Wayne State Uni* 1992;22:13-7.
25. Nazari I, Hossein Pour M. The effects of social skill on anxiety and self-esteem anxiety high schools Baghmalek. *New Find Psychol* 2008;2:95-116.
26. Kaviani H, Mousavi A. [Psychometric properties of the Beck Anxiety Inventory in Iranian population age and sex classes]. *J Facul Tehran Uni Med Sci* 2008;66:136-40. (Persian)
27. Ghoobaribonab B, Motavalipoor A, Habibiasgarabadi M. Relationship between anxiety and depression and magnitude of spirituality in students of the University of Tehran. *J Appl Psychol* 2009;3:110-23.
28. Rajabi G, Bohrani M. Factorial analysis of death anxiety scale. *Psyche J* 2001;4:331-13.
29. Spence S, Rapee M, McDonald C, Ingram M. The structure of anxiety symptoms among preschoolers. *Behavior Res Therap* 2001;39:1239-316.
30. Zung W. A Rating Instrument for anxiety disorders. *Psychosomatics* 1971;12:371-9.
31. Watson D, Friend R. Measurement of social-evaluative anxiety. *J Cons Clin Psychol* 1969;33:448-57.
32. Khamse F, Rocha H, Ebaady A, Hajiamini Z, Salimi H, Radfar S. Survey relationship between demographic factors and stress anxiety and depression in nurses working in selected hospitals in Tehran city. *Holist Nurs Midwife* 2011;21:13-21.
33. Bagheriansararoudi R, Maroofi M, Fatolah Gol M, Zare F. Prevalence of anxiety and styles of comparison in patients with myocardial infarction in Isfahan in 2005. *J Mazandaran Uni Med Sci* 2010;20:37-45.
34. Mehri A, Sedighysomekoochak Z. Assessment of mental health status and some related factors among students of Sabzevar Universities in 2010. *Med Sci J* 2012;21:298-304.
35. Moghimian M, Salmani F, Azarbarzin M. The relationship between test anxiety and spiritual health in nursing students. *Qom Uni Med Sci J* 2011;5:31-6.
36. Sepehrian F, Rezaei Z. The prevalence of test anxiety and coping effect of therapy on decreasing and increasing academic performance of female students. *Knowl Res Edu* 2010;2:65-80.
37. Pirzadeh A. Relationship between general health and internet addiction in students of Isfahan. *J Health Sys Res* 2012;8:52-7.

38. Khoshkonesh A, TaghiPour E, Bashiri E. The examination of effects of cognitive group counseling on the anxiety and depression factors in female senior citizens staying at nursing homes in Sabzevar in 2008-2009. *Iran J Age* 2010;4:7-14.
39. Gholamituranposhti M, Karimzade S. The effect of reducing anxiety effect of the male students at the junior high school. *Quart New IdeEdu* 2008;3:119-32.
40. Cheraghian B, Fereidoonimoghadam M, Barazpardejani S, Bavarsad N. Test anxiety and its relationship with academic performance among nursing students. *Knowl Health* 2008 3:25-9.
41. Nilchiyan F, Mohammadi A. Assessment of the level of dental anxiety in 10-12 year-old students in Shahrekord city in 2012. *J Isfahan Dent Sch* 2013;9:451-8.
42. Turi A, Miri M, Beheshti D, Yari E, Khodabakhshi H, Ananisarab G. Prevalence of internet addiction and its relationship with anxiety, stress, and depression in intermediate students in Birjand city in 2014. *JBirjand UniMed Sci* 2015;22:1-9.
43. Borhani F, Bagherian S, Abaszadeh A, Ranjbar H, Tehrani H, Soleimanizadeh L. The correlation between anxiety and pain due to intravenous catheters in children with thalassemia. *Sci J Iran Blood TransOrg* 2012;9:170-4.
44. Vafaie M, Safavi M, Salehi S. Studying correlation between anxiety stress, and depression with body mass index among nursing students. *MedSci J* 2013;23:154-9.
45. Bagheriansararoudi R, Sanei H, Ahmaditahour Soltani M, Bahramiehsan H. Prevalence of anxiety and depression three months after myocardial infarction. *J Nurs Phys Comb* 2014; 2:117-23.
46. Amirimajd M, Shahmoradi A. The effect of cognitive behavioral therapy in reducing test anxiety. *J BehaviorSci* 2009;1:53-64.
47. Hariri N, Nematilafmajani S. Library anxiety among students case study: faculty of rehabilitation sciences Iran University of medical sciences. *J Knowl* 2009;2:39-52.
48. Ghanbari S, Khanmohamadi M, Khodapanahi M, Mazaheri M, Gholamalilivasani M. Study of psychometric properties of preschool anxiety scale. *J Psychol* 2011 15:222-34.
49. Pasha G. The prevalence of hypochondriasis and its relation to anxiety depression and other individual characteristics of students. *Knowledge and Research in psychol* 2005;1:1-20.
50. Shafi Abadi A, Delawari A, Sdrpvshan N. The effect of reality therapy in reducing anxiety teen girls. *Knowledge and research in psychology. Autumn* 2005(25):21-34.
51. Bahadori M, Jahanbakhsh M, Jamshidi A, Askari Mobarake K. The effect of meta-cognitive therapy on anxiety symptoms of social phobia disorder patients. *Knowl Res Appl Psychol* 2012;12:12-9.
52. Rahimi A, Ahmadi F, Ghaliyf M. The effect of continuous care model on stress, anxiety and depression in dialysis patients. *MedRes* 2006;30:353-9.
53. Delaram M, Karamidehkordi A. Nulliparous women with the staff and room orientation effect on anxiety before birth. *IJOGI* 2012;15:8-12.
54. Bayrami M. Effect of assertiveness training on general health in first year students of Tabriz University psychological research 2011. *Education* 2015;14:47- 64.
55. Jafaeidalouei R, Karimimoonaghi H, Haghiri H, Alizadeh S. Effects of Pop quiz on test anxiety in students of basic medical sciences. *Iran J Med Edu* 2015;15:286- 92.
56. Kahrazei F, Khezri moghadam N, Rafieipoor A. Evaluate the mental health of students with academic failure and compared them with normal students of Sistan and Baluchestan University. *J Edu Psychol* 2005;2:65-76.
57. Khezrimoghaddam N, Ghorbani N, Bahramiehsan H, Rostami R. Efficacy of group therapy on reduction of psychological signs of multiple sclerosis patients. 2. 2012;4:13-22.
58. Karashki H, Aminyazdi S. Compare the effectiveness of teaching emotional intelligence and learning strategies in reducing test anxiety. *J FoundEdu* 2011;1:105-18.
59. Asgharimoghaddam M, Saed F, Dibajnia P, Zangeneh J. A Preliminary Validation of the Depression, Anxiety and Stress Scales (DASS) in Non clinical Sample. *Clin Psychol Personal* 2008;15:23-38.
60. Aghdasi A, Asl Fattahi B, Saed M. The effect of stress inoculation training on test anxiety and academic performance of female students. *J Edu* 2012;5:33-48.
61. Hoseini S, Zhrakar K, Amini N. Evaluate the effectiveness of stress inoculation training in reducing test anxiety among female high school students Zarand. *J Edu* 2009;5:51-77.

62. Naderi F, Boroumandnasab M, Varzande M. The effect of life skills training on anxiety and assertiveness city high school students Behbahan. *New Find Psychol* 2009;2:43-53.
63. Asgari P, Sharafodin H. Relationship of social anxiety hope and social support with subjective wellbeing among students *New Find Psychol* 2008;3:25-36.
64. Lotfikashani F, Taheri A, Mirzaee H, Masudimoghaddam Z. The relationship between social support and self-esteem, depression and anxiety of patients with cancer. *New Find Psychol* 2012; 8:101-15.
65. Amini A, Khodadadi K, Zakiyi A, Hosseinzade A. Compare depression stress anxiety shyness aggression and academic achievement among male students in singleparent and twoparent. *J Res Edu Adm* 2013;4:57-66.
66. Bahman B, Kiamanesh A, Abolmaali K. Comparison of school anxiety and its components on the fourthgrade students of elementary schools in both traditional and descriptive evaluation systems. *Res Curr Plan* 2014;10:93-107.
67. Hasanvandamouzadeh M, Aghili M. [The effectiveness of cognitivebehavioral selfesteem group training on social anxiety and mental health in social anxious adolescent]. *Knowl Res Appl Psychol* 2013;14:26-37. (Persian)
68. Torabi S, Mohammadifar M, Khosravi M, Shayan N, Mohammad Jani H. The role of mathematics anxiety on performance in mathematics and gender. *J IT Train* 2013;7:199-204.
69. Beirami M, Zeinali S, Ashrafian P, Nikanfar A. The role of anxiety in anticipation of depression and fatigue in breast cancer patients. *Iran J Breast Dis* 2013;6:50-6.
70. Khaksar M, Seif A. The effectiveness of cognitive and metacognitive strategies on reducing test anxiety. *J Edu Psychol* 2008;4:71-85.
71. Zare H, Solgi Z. Investigation of the relationship between cognitive emotion regulation strategies with depression, anxiety and stress in students. *J Sci Res Ment Health* 2012;6:19-29.
72. Khanjani Z, Hadavandkhani F, Hojaji S. Externalizing disorderthe role of anxiety and depression of mothers in mental health of adolescent girls. *J Clinl Psychol* 2010;1:1-12.
73. Bassak Nejad S, Niazi Z, Davoudi I. The effectiveness of kendalls coping Cat therapy on reducing anxiety among female adolescent students. *Behavior Sci Res* 2011;9:241-9.
74. Yaeghoobi Nasrabadi M, Atefvahid M, Ahmadzadeh G. The efficacy of cognitive-behavioral group therapy in reducing the level of depression and anxiety in patients with mood disorder. *Iran J Psychiatr Clin Psychol* 2003;9:56-63.
75. Zahirodin AR, Samimiardestani SM. Anxiety and dialysis. *KAUMS J Feyz* 2001;4:95-8.
76. Dadsetan P, Janbozorgi M, Noori N. Effect of stress on anxiety academic achievement and school children memory. *J Psychol* 2001;5:4-30.
77. Aghabarari M, Ahmadi F, Aghaalinejad H, Mohamadi E, Hajizade E. Impact exercise program on stress, anxiety and depression in women with breast cancer undergoing chemotherapy. *J Uni Med Sci Shahrkord* 2007;9:26-35.
78. Babashahi R, Kashani nia Z. The effect of problem solving training on social anxiety in unsupervised adolescents living in boarding houses of Kurdistan welfare centers. *J Uni Med Sci Kordistan* 2007;12:18-25.
79. Sharifirad G, Mohebi S, Matlabi M, Shahsiah M, Tabaraee Y. Effect of assertiveness training on anxiety level of students. *J Uni Med Sci Mazandaran* 2002;12:39-47.
80. Bayani A, Goudarzi H, Bayani A, Mohammad kuchaki A. The relationship between religious orientation and anxiety and depression in students. *J Fund Health* 2008;10:209-14.
81. Besharat M. The relationship between alexithymia, anxiety, depression, psychological distress psychological wellbeing. *J PsycholUni Tabriz* 2008;3:24-46.
82. Ghanbari S, Rabienejad R, Ganje P, Khoramzadeh S. Psychometric properties of preschool children anxiety scale. *IranDev Psychol* 201;10:29-37.
83. Yazd Kasti H, Mansori N, Zadeh Mohammadi A, Ahmad Abadi Z. The relation of inclination and guilt feeling of divorce on stress, depression and anxiety of those are to divorce in Esfahan and Arak. *J Famil Res* 2008;4:263-75.
84. Mahin H. Its obsession syndrome incontinence with elements of anxiety depression and Gyskhth shed in psychiatric outpatients. *Tabriz Uni Facul Lit Hum* 2002:267-302.

85. Salehpour G, Rezaei S, Salehi I. The effect of fatigue and clinical course on depression anxiety stress quality of life and employment status in patients with multiple sclerosis. *J Health Sys Res* 2013;20:1-13.
86. Nasirzadeh M, Sharifirad G, Eslami A, Hassanzadeh A. A Comparative Study of Depression, Anxiety and Stress between Drug Abusers and Non-abusers in Youths 18 to 29 Years Old. *J Health Sys Res* 2013;8:1009-16.
87. Mardanihamooleh M, Ebrahimi E, Mostaghaci M. The effect of psycho educational program on social anxiety among cancer patients. *J Rehabil Med* 2014;3:82-8.
88. Yazdani F. Test anxiety and academic performance in female nursing students. *Quart J Ners Manage* 2012;1:47-58.
89. Arman M. The comparison of depression anxiety and stress between active and inactive old women in Isfahan. *Mod Care Sci Quart Birjand Nurs Midwife Facul* 2012;9:181-9.
90. Nouhi E, Karbalaizadeh M, Abazari F. The effect of mothers' participation and the family centered care on mother's anxiety with children suffering from gastrointestinal infections: a randomized clinical trial. *J Clin Nurs Midwif* 2015;3:47-55.
91. Pirastehmotlagh A, Pirastehmotlagh A, Pishronasrabadsofla N. The role of anxiety due to social negative evaluation in social isolation of adolescents. *Soc Psychol Res* 2011;1:145-56.
92. Yoosofi N. The impact of religion based cognitive therapy and logotherapy in reducing symptoms of depression, anxiety and aggression in students. *Cul Couns Psychotherap* 2012;3:137-58.
93. Bateni P, Abolghasemi A, Aliakbaridehkordi M, Hormozi M. The efficacy of emotion regulation skills training on the anxiety components among female school students. *J Sch Psychol* 2013;2:182-90.
94. Akhtari T. The impact of religion based cognitive therapy and logotherapy in reducing symptoms of depression, anxiety and aggression in students. *Train Learn Res Shahed Uni* 2013-2014 20(3):313-24.
95. Kakavand A, Parsamanesh F. The effectiveness of coping skills training on anxiety among girls. *J Behavior Sci* 2006-2014 2:133-45.
96. Ghamari M, Elahifar H. The effectiveness of cognitive therapy in reducing public anxiety and test anxiety. *J Behavior Sci* 2011;3:57-76.
97. Ghoobaribanab B, Elahifar H. Predicting depression and anxiety based on the concept of God in students. *J Behavior Sci* 2009;5:73-85.
98. Vatankhah H, Nikamal M. Relationship between hardiness and anxiety in students. *J Behavior Sci* 2013:27-37.
99. Sharifaskari Z, Fathiashtiani, Alipoor A, Safari nia M. [Physiologic changes associated with test anxiety qualitative descriptive evaluation elementary students]. *Spring* 2013:42-55.
100. Aghajan M, Afaze M, Morasa F. The effect of spirituality counseling on anxiety and depression in hemodialysis patients. *J Evid Bas Care* 2013;3:19-28.
101. Heydari E, Khalili F, Khodapanahi M. Relationships between religious orientation, death anxiety and sensation seeking. *J Psychol* 2009;13:325-41.
102. Mahmoodialemi G, Azimi H, Zarghami M. The effect of assertiveness training on anxiety and assertiveness of nursing students. *J Gorgan Uni Med Sci* 2004;6:66-72.
103. Khadivi S, Abedi M, Shabani A. Libraries electronic resources anxiety and anxiety among students of Isfahan University. *J Edu Psychol* 2007;14:117-34.
104. Mosavi S, Sabzevari S, Abbaszadeh A, Hasan nakhaee F. The effect of preparatory face to face education to reduce depression and anxiety in open heart surgery adult patient in Shafa hospital in Kerman 2008. *Iran J Nurs Res* 2011;6:29-38.
105. Ahmadvand A, Saie R, Sepehrmanesh Z, Ghanbari A. Effect of cognitive-behavioral group therapy on anxiety and depression hemodialysis patients in Kashan, Iran. *Qom Uni Med Sci J* 2011;6:35-9.
106. Tayyebi A, Babahaji M, Sadeghi shirme M, Ebadi A, Eynollahi B. Study of the effect of hatha Yoga exercises on stress anxiety and depression among hemodialysis patients. *Iran J Crit Care Nurs* 2011;4:67-72.
107. Kurosh nia M, Latifian M. Relationship between family communication patterns with anxiety and depression in children. *J Fam Res* 2007;3:587-600.

108. Poorghaz A, Raghibi M. [Comparative study of mental health among high school students in Zahedan]. *J Edu Psychol Uni Sistan and Baluchestan* 2005;2:69-85. (Persian)
109. Khoshnevisan Z, Afrooz G. The relationship between self-efficacy depression anxiety and stress. *Thou Behavio Clin Psychol* 2011;5:73-80.
110. Khalilitorghabeh S, Salehifadardi J, Ansari Z. Relationship interpretation bias and social anxiety in students. *Thou Behavior Clin Psychol* 2012;6:49-58.
111. Mashhadi A, Soltanishal R, Mirdoraghi F, Bahrami B. Multidimensional anxiety scale for children psychometric properties. *J App Psychol* 2012;6:70-87.
112. Dehshiri GR. [The effectiveness of cognitive-behavior therapy on anxiety and worry of people with generalized anxiety disorder]. *J Clin Physiol* 2012;4:19-28. (Persian)
113. Shafiesangatash S, Rafienia P, Najafi M. [The efficacy of metacognitive therapy on anxiety and metacognitive components in individuals with generalized anxiety disorder]. *J Clin Physiol* 2013;4:19-30. (Persian)
114. Por ranj Bar M, Nematollah zade mahani K. The effect of aerobic exercise on anxiety aerobic web. *J Kerman Uni Med Sc* 2005;13:51-6.
115. Babashahi M, Fayazi S, Aghel N, Haghhighizadeh M. Effect of aromatherapy on anxiety level among preoperative. *Pat Sci Med J* 2010;9:507-16.
116. Haghshenas H, Bahredar MJ, Rahmansetayesh Z. A clinical trial for reduction of test anxiety in a group of adolescents. *Iran J Psychiatr Clin Psychol* 2009;15:63-9.
117. Davoudi I, Salahian A, Veisy F. Fear of Positive Evaluation and Social Anxiety. *J Mazandaran Uni Med Sciences* 2013;22:80-8.
118. Bahramiehsan H. The relationship between religious orientation, anxiety and self esteem. *J Psychol* 2003 6:336-47.
119. Shahhosseini Z, Abedian K, Azimi H. Role of Anxiety During Pregnancy in Preterm Delivery. *ZUMS J* 2008;16:85-92.
120. Tabatabaian F, Adelghahraman M, Shajie R, Fooladian J. Somatic anxiety social relationship with EBC students. *Res Sports Sci* 2009:29-44.
121. Atarodi A, Lotfi G, Mottaghi M, Daemi A, Rohani Z, Pourebrahim T. [The relationship between coaching anxiety with futsal players' anxiety and performance in Gonabad city in 2010]. *J Gonabad Uni MedSciOfoghDanesh* 2011;17:58-65. (Persian)
122. Alirezaeimotlagh M, Asadi Z. The effect of cognitive behavioral therapy in reducing anxiety in adolescents with generalized anxiety disorder. *Res Exc Child* 2009;9:25-34.
123. Zaki M. Testing and validation scale computer anxiety among students for school boys and girls in Isfahan. *ICT Edu* 2012;2:5-28.
124. Heidari A, Aliporkhodadadi S. Comparison of social anxiety and body image concern male and female students. *New Find Psychol* 2012;7:83-95.
125. Sarvghad S, Rezaei A, Irani F. Relationship between attachment style and personality characteristics with anxiety. *J Soc Women* 2012;3:117-36.
126. Pashayi Z, Pourebrahim T, Khoshkonesh A. The effects of skills training of emotions confronting on test anxiety and academic performance of female students. *J Appl Psychol* 2010;4:7-20.
127. Bavi S, Borna M. The influence of rehabilitation course of psychological services in addicts negative self concept, anxiety depression and self-esteem in their apeunic communing center of Ahwaz. *Res Addic* 2010;3:54-66.
128. Akbaribourang M, Rezaian H. Study of computer anxiety in Arak University students and its relationship with computer self-efficacy. *Iran J Psychiatr Clin Psychol* 2008;14:90-2.
129. Abolghasemi A, Kiamasi A, Aryapooran S, Dortaj F. A survey on the relationship of role ambiguity, role conflict and competitive anxiety with sport performance and academic achievements in the athletes. *Quart J Res Plan Higher Edu* 2006:39-53.
130. Roohy GR, Rahmany A, Abdollahy AA, Mahmoody GhR. [The effect of music on anxiety level of patients and some of physiological responses before abdominal surgery]. *J Gorgan Uni Med Sci* 2005;7:75-8. (Persian)
131. Ziaei M, Amiri S. The relationship between Reaction time intelligence and anxiety. *J Iran Psychol* 2006 3:53-61.

132. Lashkaripour K, Bakhshani N, Solaimani M. [The relationship between test anxiety and academic achievement in students of guidance schools in Zahedan in 2006]. *Zahedan Uni MedSci Health Serv* 2006;8:253-9. (Persian)
133. Abdkhodaei M, Mehram B, Izanloo Z. The relationship between dimensions of perfectionism and anxiety in students. *Clin Psychol Res Cons* 2011;1:47-58.
134. Esmaeilipour K, Jamil L. The relationship between perceived parenting style and parental anxiety to anxiety among young. *J Teach Eva* 2014;775-85.
135. Zandi T. The relationship between learning styles active meditation stepgeneral and computer anxiety students. *J Info Commun Technol Edu* 2013,; 4:85-104.
136. Jadidifeighan M, Safary S, Faramarzi S, Jamali S, Jadidifeighan M. Comparing social support and social anxiety between mothers of children with special needs and mothers of normal children. *Knowl Res ApplPsychol* 2015;16:43-52.
137. Kajbaf M, Ghasemiannejadjahromi A, Ahmadiforushani S. The effectiveness of spiritual and existential group therapy on the rates of depression, death anxiety and afterlife belief among students a study based on the reports of people with death experience. *Knowl Res Appl Psychol* 2015 16:4-13.
138. Mahmoudi H, Ebadi A, Salimi SH, Najafimehri S, Mokhtarinoori J, Shokrollahi F. Effect of nurse communication with patients on anxiety depression and stress level of emergency ward patients. *Iran J Crit Care Nurs* 2010;3:3-4.
139. Mohammadidarwishbaghal N, Hatami H, Asadzadeh H, Ahadi H. Th investigate the impact of self-regulation learning strategies cognition and metacognition on motivational beliefs (academic motivation, selfefficacy test anxiety high school students. *J Psycholo* 2013;9:49-66.
140. Zemestani M, Davoodi I, Mehrabizadeh Honarmand M, Zargar Y. Effectiveness of group behavioral activation on depression, anxiety and rumination in patients with depression and anxiety. *J Clin Psychol* 2014;5:73-84.
141. Nisi A, Shahaniyaylagh M, Farashbandi A. [Examine the relationship between selfesteem and multiple variables, generalized anxiety, social support and mental tenacity with social anxiety first year high school students in the city of Abadan]. *J Edu Psychol Shahid Chamran Uni Ahvaz* 2005;12:137-52. (Persian)
142. Mosayebmoradi M, Jahdi F, Naimeh S, Montazeri A. The effect of counseling on anxiety levels of women with spontaneous abortion. *J Iran Ins Health Sci Res Payesh* 2016;15:174-9.
143. Yeganehkhah MR, Mohammadishahbelaghi F, Khankeh HR, Rahgozar M. The effects of slow-stroke back massage on anxiety in elderly. *Quart J Rehabi* 2008;8:14-20.
144. Dehghanifiroozabadi M, Manshaee M, Danaesij Z, Sharifzadeh G. [Effectiveness of cognitive behavioral stress management on depression and anxiety symptoms of patients with epilepsy and migraine]. *J Birjand Uni Med Sci* 2015;21 407-15. (Persian)
145. Ghasempoor M, Haddadi A. Dental fear and anxiety among dental and medical students of Babol University of Medical Sciences. *JIDA* 2005;17:9-14.
146. Asmkhanyakbar nejad H, Etemadi A, Nasirnejad F. [The effectiveness of reality therapy is a form of anxiety group Psychological studies]. *FacEdu Psycholo Uni Al Zahra* 2014;10:73-87. (Persian)
147. Narimany M, Eslamdost S, Gafary M. A causal investigation of test anxiety and its coping methods among college students. *Quart J Res Plan Higher Edu* 2006;12:23-40.
148. Tavakolizadeh J, Kianmehr M, Basirimoghadam M, Pahlavan M. Effect of guided visualization on anxiety of patients with acute coronary syndrome admitted to the cardiac intensive care unit. *Quart Horiz MedSci* 2015;21:147-53.
149. Ghadami M. Explores the relationship between perfectionism and students test anxiety. *J Edu Innova* 2014;13:136-51.
150. Abolghasemi A, Mehrabizadehonarmand M, Kiamarsi A, Dartaj F. Review the effectiveness of the methodology and logic - emotional on reducing test anxiety and improve academic performance. *Fac Edu Psychol Uni AlZahra* 2006;2:123-37.
151. Faramarzi nia E, Besharat M. The relationship between anxiety and anger with chronic hypertension. *J Med Sci Islam Azad Uni* 2010;20:136-41.

152. Abolghasemi A, Golparavar R, Narimani M, Ghamari H. [Explore the relationship between metacognitive beliefs interfere with academic success of students with test anxiety psychology and education studies]. *Knowl Res Appl Psychol* 2009;3:5-20. (Persian)
153. Aghajani M, Valiee S, Tol A. Death anxiety amongst nurses in critical care and general wards. *J Nurs Midwif Tehran Uni Med Sci* 2010;23:59-68.
154. Kheirkhah M, Mokarie H, Nisani Samani L, Hosseini A. Relationship between anxiety and self-concept in female adolescents. *Iran J Nurs* 2013;26:19-29.
155. Moaddeli Z, Ghazanfarihesamabadi M. A survey on the students exam anxiety in the Fatemeh college of nursing and midwifery Spring 2004. *Str Dev Med Edu* 2005;1:57-63.
156. Jani S, Molaee M, Jangi-Gojebiglou S, Pouresmali A. Effectiveness of Cognitive Therapy Based on Religious Beliefs on Death Anxiety, Social Adjustment and Subjective Well-being in the Cancer Patients Scientific. *Jllam Uni Med Sci* 2014;22:94-103. (Persian)
157. Akbari M, Shaghaghi F, Behroozian M. The effects of problem-solving skills training on test anxiety developmental psychology. *Iran Psychol* 2011 8:67-74.
158. Golestaneh A, Sarvghad S. The mediating role of worry on the relationship between cognitive emotion regulation strategies and depression and anxiety developmental psychology. *Iran Psychol* 2013;9:259-69.
159. Ghahvehchi F, Fathiashtiani A. Metacognitive therapy versus cognitive therapy in reducing metaworry in students with test anxiety. *J BehaviorSci* 2013;7:7-8.
160. Sharifidaramadi P, Agharashti M. The impact of teaching practices in reducing anxiety for parents with children coping behavior disorder. *J Fam Res* 2005; 1:149-60.
161. Servat F, Morowatisharifabad M, Sadeghipoor M, Rezaeipandari H, Fallahian Firoozabadi M, Mehrabbeik A, et al. [Study of the effect of stress management skills on anxiety status among teachers in meybod district high schools on 2012]. *Tolooebehdasht* 2015;14:89-100. (Persian)
162. Jafarbegloo E, Ahmari tehran H, Raisei M, Mehran N. [Study of relation between test anxiety and clinical performances in midwifery students]. *Mod Care J Sci Quart Birjand Nurs MidwifFac* 2014;10:202-9. (Persian)
163. Moradian S, Ebadi A, Saeid Y, Asiabi M. Stress hospital anxiety and depression in patients with coronary artery disease. *Psychiatr Nurs* 2013;1:54-61.
164. Moghadasin M, Dibajnia P, Lal Sadeghi J. Stress anxiety and depression in olympic athletes. *J Rehabil Med* 2014;3:54-9.
165. Dehdari T, Yarahmadi R, Taghdisi M, Daneshvar R, Ahmad Poor J. The relationship between meaning in life and depression, anxiety and stress status among college students of Iran University of medical sciences in 2013. *Health Edu Health Prom* 2013;1:83-92.
166. Jafari H, Baghaei M, Kazemnejadleyli E, Sedghisabet M. Anxiety in patients under electrophysiological interventions and related factors. *J Clin Nurs Midwife* 2014;3:47-53.
167. Khadijeh Z, ParandehMotlagh Z, Seyedfatemi N, Khoshbakht F, Hamid H, Zarei M. Impact of storytelling on physiological worry and social anxieties in hospitalized school aged children. *Med Surg Nurs J* 2013;2:115-21.
168. Rezaie F, Neshat Doost H, Vakilizarch N, Amra B, Molavi H. Effectiveness of cognitive behavioral therapy on anxiety and depression of asthma patients. *Clin Psychol Person* 2013;2:23-32.
169. Lak Z, Moazedian A, Hosseini A SA, Sedaghat M, Ameri S. The efficacy of the training of stress management by cognitive behavior method on addicts anxiety of with generalized anxiety disorder. *Res Add* 2013;6:69-84.
170. SabzehAra Langaroudi M, Mohammadi, M, Mehri, Y, Talei, A. The components of mental health and test anxiety in talented and normal schools students. *Appl Psychol Res Quart* 2014;5:1-17.
171. Zargarshirazi F, Serajkhorami N. The relationship between self-efficacy and social acceptability of social anxiety in students. *J Women Cul* 2011;2:63-78.
172. Zahtabnajafi A, Salemi S. The effectiveness of life skills training on anxiety divorced women. *J Women Cul* 2012;4:85-93.
173. Elahiari A, Yoosofi H, Rasoolzade tabatabaei K, Tabatabaei P. [Symptoms of anxiety and depression in patients with peptic ulcer]. *J Clin Physiol* 2011;3:33-41. (Persian)

174. Khoshian N. Anxiety Internet postgraduate students of Shiraz University of medical science in information search process. *Quart Sys Inform Serv* 2013;2:33-41.
175. Akhlaghi F, Mokhber N, Shakeri M, Shamsa F. Relation between depression anxiety self-esteem, marital satisfaction, demographical factor and maternal complications with fear of childbirth in nulliparous women. *J Fund Ment Health* 2012;14:122-31.
176. Sheikhzakaryae N, Moridi G, Ardalan M, Ardala F. [Effect of painting on the anxiety of hospitalized cancer children]. *Med Sci Kordestan Uni Payesh* 2016; 15:63-8. (Persian)
177. Mohamadi J, Mirdrikvand F, Azizi A. [Efficacy of mindfulness on anxiety and depression in patients with irritable bowel syndrome]. *J Mazandaran Uni Med Sci* 2015;25:52-61. (Persian)
178. Hejazi M, Sobhi A, Sadeghijahan A. [Efficacy of Life skills training on reducing anxiety and depression in drug dependent subjects]. *J Zanzan Uni Med Sci* 2016;24:20-8. (Persian).
179. Sobhigharamaleki N, Porzoor P, Aghajani S, Narimani M. Effectiveness of emotion regulation training on reduction of anxiety stress and depression symptoms among University students. *Iran J Health Edu Prom* 2015;3:5-13.
180. Salajegheh S, Bakhshani N. Effectiveness of combined group exposure therapy and coping with stress skills training on social anxiety rate of university students. *Know Res Appl Psychol* 2014;15:96-104.
181. Salimbajestani H, Hosseinighomi T, Zakeri N. Relationship religious orientation and hope with health anxiety among women nurses in Imam Khomeini hospital of Tehran. *Nurs Res* 2014;9:17-24.
182. Salajegheh S, Raghbi M. [The effect of combined therapy of spiritual-cognitive group therapy on death anxiety in patients with cancer]. *J Shahid Sadoughi Uni Med Sci* 2014;22:1130-9. (Persian)
183. Ghorbani F, Ghorbani Z, Avazeh A. [The effect of listening to the holy quran on the level of pre-exam anxiety of secondary school students in zanzan city in 2011]. *ZUMS J* 2014;22:89-96. (Persian)
184. Sahmodini M, Zamanilari M, Rahimian M, Danaei L, Beigi N, Habibi H. The effect of holy Quran on anxiety levels and serum levels of cortisol in the first stage of labor in nulliparous women. *IJOGI* 2014;17:1-7.
185. Bahadorzade M, Jajarmi M, Jalalabadi M, Eydi Baygi M. [Effectiveness of cognitive-behavioral group therapy on anxiety in addicts with successful cut off]. *J Urmia Uni Med Sci* 2015;25:961-7. (Persian).
186. Asadnia S, Mosarrezaiaghdam A, Saadatmand S, Sepehrianazar F, Torabzadeh N. [Examining the effectiveness of cognitive – behaviour therapy on improving depression and decreasing anxiety symptoms of multiple schlorosis patients]. *J Urmia Uni Med Sci* 2015;25:1023-32. (Persian)
187. Zare H, Moradi K, Ghazi S, Safari N, Lotfi R. [A comparison of selective attention among depressed patients obsessive anxious and normal individuals]. *Yafteh* 2015;16:62-9. (Persian)
188. Afkand S, Nourozitabrizi K, Fallahikhoshknab M, Rezasoltani P. The impact of multi dimensional model of psychiatric rehabilitation care on hemodialysis patient's depression. *J Health Prom Manage* 2012;1:7-16.
189. Share H, Rooeinfard M, Haghi E. [The effectiveness of group therapy Hymbrg - Becker on improving anxiety and cognitive flexibility teen girls]. *J Sabzevar Uni Med Sci* 2014;21:226-40. (Persian)
190. Besharat M, Hedayati M, Kordmirzanikuzadeh E. Mediating role of interpersonal problems in the relationship between attachment pathologis and anxiety symptoms. *Dev Psychol* 2014;10:225-35.
191. Salesi M, Shakoore A, Pooranfar S, Koushkiejahromi M, Roozbeh J. [The effect of a selected exercise on stress anxiety and depression]. *Pars Jahrom Uni Med Sci* 2014;12:38-1. (Persian)
192. Adibi N, Akbarzadeh N, Shafiei K, Afshar S, Haghayegh A. [A Comparative study on psychological profile anxiety depression self- esteem, and body dysmorphism in patients with and without hair loss]. *J Isfahan Med Sch* 2014;32:110-9. (Persian)

193. Bahadori M, Jahanbakhsh M, Jamshidi A, Askarimobarake K. The effect of meta-cognitive therapy on anxiety symptoms of social phobia disorder patients. *Know Res App Psychol* 2012;12:12-9.
194. Jahanian sadatmahalleh S, Ziaei S, Kazemnejad A, Mohammadi E. [Anxiety and depression and their risk factors in women after tubectomy]. *Sci J Hamadan Nurs Midwif Fac* 2014;22:45-54. (Persian)
195. Ghaediheidari F, Pahlavanzadeh S, Maghsoudi J, Ghazavi Z. [Effect of family education program on depression, anxiety and stress of family caregivers of elderly individuals with dementia]. *J Nurs Edu* 2014;3:12-20.
196. Nasiri B, Mohamadzade Z. The relationship between parenting styles with aggression and anxiety of preschool children in Fardiss. *Media Stud* 2014;9:27-36.
197. Madahi M, Maddah L. [The effectiveness of negative mood of anxiety and stress coping skills training with male students methods and psychological models]. *J Clin Physiol* 2004;4:1-10. (Persian)
198. Mendis N. Importance of general hospital in the development of mental health care. *World Psychiatr* 2003;2:100-2.
199. Sadock B, Sadock V. *Comprehensive text book of psychiatry*. 7th ed. North Am Lippincott Williams Wilkins Publication. 2010;22:211-3.
200. Sahebalzamani M, Zirak A. Students learning and study strategies in Isfahan university of medical sciences and their relationship with test anxiety. *Iran J Med Edu* 2011;11:58-68
201. Sobhigharamaleki N. [Baresiye asar bakhshiye shenakhtdarmani va amozesh maharathaye motalee dar kaheshe ezterabe emtehan va afzayeshe amalkarde tahsili ba tavajoh be moalefehaye shakhsiyati]. *Tarbiyatmodares Uni J* 2006;2:63-9. (Persian)
202. Mousavi R, Mousavi, Akbarizardkhaneh S. Instruments for assessment and diagnosis of anxiety disorders in children and adolescents. *HBI J* 2008;6:147-54.
203. Costello E, Egger H, Angold A. The developmental epidemiology of anxiety disorders: phenomenology, prevalence, and comorbidity. *Child Adolesc Psychiatr Clin Am* 2005;14:631-48.
204. Payne S, Dean S, Kalus C. Comparative study of death anxiety in hospice and emergency nurses. *J Adv Nurs* 1998;28:700-6.
205. Shek D, Tang V, Lo C. Internet addiction in Chinese adolescents in Hong Kong assessment profiles and psychosocial correlates. *SciWorld J* 2008;8:776-87.
206. Sreeramareddy C, Shankar P, Binu V, Mukhopadhyay C, Ray B, Menezes R. Psychological morbidity sources of stress and coping strategies among undergraduate medical students of Nepal. *BMC Med Edu* 2007;7:26.
207. Klingberg G, Broberg A. Dental fear anxiety and dental behaviour management problems in children and adolescents: a review of prevalence and concomitant psychological factors. *Int J Paediatr Den* 2007;17:391-406.
208. Colares V, Franca C, Ferreira A, Amorim Filho H, Oliveira M. Dental anxiety and dental pain in 5-to 12-year-old children in Recife Brazil. *Eur Arch Paediatr Den* 2013;14:15-9.

The Average Review Score of Anxiety in Iran: Systematic Review and Meta-Analysis

Modara F¹, Valizadah R², Sarokhani D², Sarokhani M^{2*}

(Received: February 1, 2016 Accepted: July 18, 2016)

Abstract

Introduction: One of the human emotional feelings is anxiety and if this feeling becomes severe, it may lead to undesirable results. A general estimation of mean score of anxiety has not reported in Iranian society up to now. This study aims at estimating the mean score of anxiety in Iran by the systematic review and meta-analysis method.

Materials and methods: Searching was conducted using the keywords of Anxiety, Concerns, Stress, Depression and Iran in foreign databases of Pub med, Scopus, ISI, and google scholar as well as domestic ones including SID, Medlib, Magiran and Iran medex. The data were analyzed using the meta-analysis method (the random effects model). The disharmony of the studies was investigated using the I² index. The data were analyzed by the STATA Ver.11 software.

Findings: Of 174 articles under investigation with the sample of 29839 people during years 1999 to 2016, mean score and standard deviation of anxiety was estimated to be 29.46 (Confidence interval 95%: 24.74 to 34.18). Mean score of Anxiety was estimated to be 25.96 in women, 24.00 in men, 13.13 in married people and 13.34 in singles. Mean score of apparent anxiety 45.81, hidden anxiety 45.13, stress 10.51 and depression 11.37 were estimated as well.

Discussion & conclusions: According to result of the study, mean score of anxiety is high in Iran. Furthermore, it is more in women than in men and there is not a significant difference between the married people and singles.

Keywords: Anxiety, Concerns, Stress, Depression, Iran

1. Faculty of Medicine, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran

2. Research Center of Prevention of Psychosocial and Social Impairments, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran

* Correspondin author Email: sarokhani_m@yahoo.com